

**ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΥ Ν. ΚΑΝΤΙΩΤΟΥ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΦΛΩΡΙΝΗΣ**

**ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΥ Ν. ΚΑΝΤΙΩΤΟΥ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΦΛΩΡΙΝΗΣ**

**ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΗΓΟΡΗΘΟΥΜΕ
ΣΤΙΣ ΘΛΙΨΕΙΣ**

Φλώρινα 2019

**Μπορείτε να τὸ τυπώσετε καὶ νὰ τὸ χαρίσετε
δωρεάν σέ πενθοῦντας. Εἶναι πολὺ παρήγορο.**

Ἐπιμέλεια & ἐκδόσεις Ἄνδρ. Καπλάνογλου τηλ. 6974931881

“Ὅποιος θέλει νὰ τὸ ἀγοράση, θὰ τὸ βρῆ στὸ
βιβλιοπωλεῖο «**Η ΕΛΑΦΟΣ**» στὴ Φλώρινα,
στὸ τηλ. **23850-28868**

**ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ
ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΥ
ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΙΠΠΩΝΟΣ
ΦΛΩΡΙΝΑ**

Ἀγαπητοί μου, μὴ κλαίτε γιὰ μένα. Ὑπάρχω. Ζῶ ἐδῶ, σὲ ἓνα κόσμος ποὺ δὲν μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε τὴν ὠραιότητά του. Γιὰ ἐκείνους ποὺ δὲν πίστευαν κατὰ τὴν ἐπίγεια ζωὴ τους καὶ ζοῦσαν ἀντιθέτα ἀπὸ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, εἶνε φοβερὸς ὁ τόπος...

Ὑπάρχει ἄλλος κόσμος. Ὑπάρχει ἡ κόλασις. Ὑπάρχει ὁ παράδεισος. Ὑπάρχει ἡ αἰώνιος ζωὴ. Πιστεύετε στὸν Ἰησοῦ Χριστό, μελετᾶτε τὸ Εὐαγγέλιο, ἐκτελεῖτε τὶς ἅγιες ἐντολές του, μετανοεῖτε καὶ κλαίετε γιὰ τὶς ἁμαρτίες ποὺ κάνετε. Διότι «ἐν τῷ ἄδη οὐκ ἔστι μετάνοια».

Ὁ θάνατος δὲν διακόπτει τὸν σύνδεσμο τῶν ζώντων στὴ γῆ με τοὺς ζῶντας στὸν ἄλλο κόσμος. Διατηρῆστε, λοιπόν, τὸν σύνδεσμο αὐτόν. Ἐνθυμεῖσθε τὰ πρόσωπα ποὺ ἔχουν μεταναστεύσει στὸν κόσμος τῆς αἰωνιότητος. Τελεῖτε τὰ ἱερά των μνημόσυνα.

Νὰ τὰ τελῆτε δὲ ὄχι εἰδωλολατρικά, ἀλλὰ χριστιανικά, ὅπως σᾶς ἔχουμε συμβουλεύσει.

Ὁ Χριστιανὸς ποὺ πιστεύει στὸ Χριστό, τὸν νικητὴ τοῦ θανάτου, νικᾷ τὴ θλίψη

Τὰ δάκρυά μας λοιπὸν ἀρμόζουν μᾶλλον γιὰ ἐμᾶς τοὺς ζῶντας, παρὰ γιὰ τοὺς προσφιλεῖς νεκρούς μας.

Μὲ τέτοια φρονήματα καὶ αἰσθήματα ὁ πιστὸς ἀντιμετωπίζει τὸ θάνατο. Πιστεύει στὸ Χριστὸ τὸν νικητὴ τοῦ θανάτου, ζῆ κατὰ τὸ θέλημά του, ἐλπίζει στὸ ἔλεος καὶ στὴ φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ, **νικᾷ τὴ θλίψη τοῦ θανάτου.** Ἔτσι μπορεῖ κι αὐτὸς μαζί με τοὺς πιστοὺς ὅλων τῶν αἰώνων, βλέποντας μὲ ἀτάραχο βλέμμα τὸ θάνατο, νὰ κραυγάσῃ με τὴ χαρὰ τοῦ θριάμβου τῆς πίστεώς του. **Ποῦ εἶνε, θάνατε, τὸ κεντρί σου; ποῦ εἶνε, ἄδη, ἡ νίκη σου; ...εὐχαριστοῦμε τὸ Θεό, ποὺ μᾶς ἔδωσε τὴ νίκη διὰ τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.** «Ποῦ σου, θάνατε, τὸ κέντρον; ποῦ σου, ἄδη, τὸ νίκος; ... τῷ Θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νίκος διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Α΄ Κορ. 15,55,57).

Ἀναζήτησι τῆς εὐτυχίας

“Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ἀγαπητοί μου, μαῦροι, ἄσπροι, κόκκινοι, ὅλων τῶν χρωμάτων, ὅπουδήποτε καὶ ἂν κατοικοῦν, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ζητοῦν ἓνα πρᾶγμα. Ποθοῦν μὲ φλογερὴ καρδιά, κοπιᾶζουν, ἀγωνίζονται, ιδρώνουν, ἔχοντας ὅλοι ὡς στόχο τῶν ἐνεργειῶν των καὶ τῶν πράξεών των ἓνα ἰδανικὸ· τὴν εὐτυχία. Ὅλοι ἐπιθυμοῦν τὴν εὐτυχία.

Δηλαδή, τί θὰ πῆ εὐτυχία; Μία ζωὴ χωρὶς πόνο, μιὰ ζωὴ χωρὶς δάκρυ, μιὰ ζωὴ εὐτυχισμένη. Ἀλλὰ ἐνῶ αὐτὸς εἶνε ὁ ζωηρὸς, ὁ ἀκατάπαυστος, ὁ μεγάλος, ὁ ἀσίγητος, ὁ αἰώνιος πόθος πάσης ἀνθρωπίνης καρδιάς, ἐνῶ λέγω ὅτι ὁ πόθος τοῦ ἀνθρώπου εἶνε ἡ εὐτυχία, ἐν τούτοις ἡ εὐτυχία εἶνε σὰν ἓνα πουλὶ ἄπιαστο· ποὺ τὸ κυνηγοῦν ὅλοι οἱ κυνηγοί, ἀλλὰ δὲν μποροῦν νὰ τὸ πιάσουν.

Ποῦ εἶνε ἡ εὐτυχία;

Ποῦ εἶνε αὐτὴ ἡ εὐτυχία; Ἄς κάνουμε ἓνα νοερὸ ταξίδι ἐπάνω στὸν πλανήτη μας. Ἄς ταξιδεύσουμε Ἀνατολή, Δύσι, Βορρᾶ, Νότο. Ἄς προχωρήσουμε πάνω στὶς χιονισμένες κορυφές, ἄς κατεβοῦμε κάτω στὶς πεδιάδες, ἄς προχωρήσουμε κάτω στὴν διακεκαυμένη ζώνη, ἄς πᾶμε στὰ νησιά, ἄς πᾶμε στὴν ἔρημο, ἄς πᾶμε ὅπουδήποτε κατοικεῖ ὁ ἄνθρωπος, εἴτε στὴ στεριά εἴτε στὴ θάλασσα, εἴτε καὶ τώρα ἀκόμα ἐπάνω στοὺς αἰθέρας ποὺ πετᾷ με τὰ διαστημόπλοια.

Ἄς πᾶμε νὰ συναντήσουμε τὸν ἄνθρωπο, τὸν ἄνθρωπο ποὺ ἔχει φλογερὴ καρδιά, τὸν ἄνθρωπο ποὺ ζητᾷ νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ ἰδανικὸ τῆς εὐτυχίας του. Ἄς τὸν ρωτήσουμε λοιπὸν τὸν ἄνθρωπο αὐτό, γιὰ νὰ δοῦμε ἂν εἶνε εὐτυχής;

Μπαίνω σὲ μιὰ καλύβα καὶ βλέπω ἐκεῖ ἓναν ἄνθρωπο καὶ μοῦ λέγει· -Πεινώ.... Βγαίνω ἀπὸ τὴν καλύβα, ἀνεβαίνω ἐπά-

νω στο παλάτι, μέσα στα σπίτια τα μεγάλα που έχουν όλα τα κομφορ και τις ανέσεις, και εκεί πάνω στο κρεβάτι βλέπω έναν άνθρωπο άρρωστο, να φτύνει σε μια λεκάνη χρυσή το αίμα του και μου λέγει· -Είμαι άρρωστος. Πουλώ το παλάτι μου, δός μου την υγεία μου· προτιμώ να κατοικώ σ' ένα γύφτικο τσαντίρι, παρά να πάσχω από αυτή την άρρώστια.

Φεύγω από τις καλύβες, φεύγω από τα παλάτια· συναντώ στο δρόμο έναν και μου λέγει· -Στενοχωριέμαι, σπίτι δεν έχω, οικογένεια δεν έχω, όλομόναχος είμαι, σύντροφο ζητάω, δυστυχής είμαι... Συναντάω παρακάτω κάποιον άλλο που είναι παντρεμένος και τον ρωτώ· -Είσαι ευτυχισμένος; και μου λέγει· Κατηραμένη να είναι ή μέρα που παντρεύτηκα, κόλασι έχω μέσα στο σπίτι μου...

Συναντώ κάποιο άντρώγυνο που δεν έχει παιδιά κι αναστενάζει, τρέχει δεξιά κι αριστερά, σε γιατρούς και έξωκλήσια· παρακαλεί όλους τους άγιους, κ' επειδή δεν έχει παιδί θεωρεί τον έαυτό του δυστυχή. Συναντώ έναν άλλον, που έχει παιδιά. Στενοχωριέται, κλαίει, αναστενάζει, γιατί τα παιδιά του κάθε μέρα τον ποτίζουν με φαρμάκι.

Ποῦ νὰ πάω, ποῦ νὰ προχωρήσω;

Νὰ μπῶ μέσα στα εργοστάσια, που αναστενάζουν οι εργάτες;
Νὰ προχωρήσω μέσα στα καράβια, που υποφέρουν οι ναυτικοί;
Νὰ πᾶμε στα νοσοκομεία, που βογγοῦν οι άρρωστοι;

Ποῦ θέλετε νὰ πάω, ποῦ νὰ προχωρήσω; Ὅπουδήποτε και νὰ πάω, εἴτε ἐκεῖ ὁ ἄνθρωπος κρατᾶ στα χέρια του ἕνα μάτσο διπλώματα, εἴτε εἶνε πτωχὸς και δὲν ξέρει νὰ βάλῃ τὴν ὑπογραφή του, εἴτε εἶνε γυναίκα εἴτε εἶνε ἄντρας, εἴτε εἶνε μικρὸ παιδί εἴτε εἶνε ἀσπρομάλης γέρος, εἴτε ἔχει στὸ κεφάλι του κορώννα βασιλικά εἴτε εἶνε μέσ' στὸ δρόμο, στὸ πεζοδρόμιο· ὅπουδήποτε και νὰ πάω, συναντῶ μιὰ δυστυχία ἀπερίγραπτη, συναντῶ ἕνα πόνο και μία θλίψη ἀπερίγραπτη.

Λένε για κάποιον βασιλιά, ὅτι ζητοῦσε τὴν εὐτυχία και δὲν τὴν εὔρισκε. Εἶπε σὲ κάποιον ὑπασπιστή του· -Ἄντε νὰ γυρίσης τὸ βασίλειό μου ὁλόκληρο και ἔαν βρῆς κάποιον ἄνθρωπο

Οἱ νεκροὶ μας ζοῦν, δὲν εξαφανίζονται. Οἱ ψυχὲς τους ζοῦν ἐκεῖ που εἶνε ἡ ἀληθινὴ ζωὴ

Ναί, ἀδελφοί μου! οἱ νεκροὶ μας δὲν παύουν νὰ ζοῦν, δὲν εξαφανίζονται. Μετὰ τὸν θάνατο οἱ ψυχὲς τους ζοῦν ἐκεῖ που εἶνε ἡ ἀληθινὴ ζωὴ. Καὶ τὰ σώματά τους, που μένουν ἐδῶ μέσα στοὺς τάφους, ἀναπαύονται και κοιμοῦνται μέχρι τὴν ἡμέρα τῆς κοινῆς ἀναστάσεως. Γι' αὐτὸ τὰ νεκροταφεῖα κατὰ τὴν χριστιανικὴ ἀντίληψη εἶνε και λέγονται κοιμητήρια. Οἱ ψυχὲς ἐκείνων που ἔφυγαν ἀπ' αὐτὴ τὴ ζωὴ μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς κοινῆς ἀναστάσεως ζοῦν κοντὰ στὸ Θεὸ και περιμένουν τὴν ἡμέρα ἐκείνη, τὴ μεγάλη και ἐπίσημη, κατὰ τὴν ὁποία τὰ σώματα θὰ ἐνωθοῦν μαζί τους, τότε που ὅλοι οἱ νεκροὶ θ' ἀναστηθοῦν και θὰ ἐμφανισθοῦν μπροστὰ στὸν Ποιητὴ και Πλάστη τους για τὴν τελικὴ κρίσι και ἀπόφασι.

Μέχρι τὴν ἡμέρα ἐκείνη οἱ ψυχὲς ἐκείνων που ἔκλεισαν τὰ μάτια στὸ μάταιο τοῦτο κόσμο ἐν μετανοίᾳ, ζοῦν ἐκεῖ μέσα στὴν πνευματικὴ ἀτμόσφαιρα τοῦ Θεοῦ. **Και ὑπάρχει τίποτε γλυκύτερο και ὠραιότερο ἀπὸ τὸ νὰ ζῆ κανεὶς κοντὰ στὸ Θεό;** Καὶ ἐφ' ὅσον ἡ ψυχὴ τοῦ ἀποθανόντος συγγενοῦς μας ἔχει ἐξασφαλισθῆ ἐκεῖ ὅπου δὲν ὑπάρχουν τὰ δεινὰ τῆς παρουσίας ζωῆς, ἐκεῖ ὅπου ὅπως τόσο ὠραῖα ψάλλει ἡ Ἐκκλησία μας «ἀπέδρα ὀδύνη, λύπη και στεναγμός» (Νεκρ. ἀκολ., εὐχή), ἐκεῖ που «οὐκ ἔστι πόνος, οὐ λύπη, οὐ στεναγμός» (κοντάκ.), γιατί ἐμεῖς νὰ κλαῖμε και νὰ θρηνοῦμε ἀπαρηγόρητα; **Σὲ λιμάνι ἀσφαλισμένο ἔφτασαν οἱ ψυχὲς μὲ τὸ θάνατο. Μακριὰ ἀπὸ τὰ κύματα, τὴ ζάλη, τοὺς πειρασμοὺς και τὶς θλίψεις αὐτῆς τῆς ζωῆς, εἶνε μακάριοι, ἡσυχιοι, εὐτυχισμένοι·** βλέπουν σὰν σκιά και ἀράχνη ὅλα ἐκεῖνα τὰ δύσκολα, για τὰ ὁποία ἐμεῖς ἐπάνω στὴ γῆ θρηνοῦμε και χτυπιόμαστε.

Ἐὰν ἀπὸ τὸν ἄλλο ἐκεῖνο κόσμο, στὸν ὁποῖο τώρα ζῆ τὸ προσφιλέσ σας πρόσωπο, μπορούσε νὰ φθάσῃ ἡ φωνὴ του, θὰ ἀκούγατε νὰ σᾶς λέῃ·

Ἄρθρο που δημοσιεύθηκε στὸ περιοδικὸ τῆς ἰ. μητροπόλεως Αἰτωλίας & Ἀκαρνανίας «Κοσμῆς ὁ Αἰτωλός» (Μεσολόγγι, τ. 224-225/29-10-1939, σσ. 113-114).

Πεντηκ.), καὶ θὰ ἐτοιμαστῆ νὰ πιῆ τὸ ποτήριο.

Εἶνε βέβαιος ὅτι ὁ πανάγαθος Χριστὸς ἀκούει τὴν προσευχὴ καὶ τὸν ἀναστεναγμὸ του καὶ θὰ στείλῃ βοήθεια. Εἶνε βέβαιος ὅτι ὁ εὐσπλαχνος Χριστὸς, ποὺ δὲν φορτώνει στὰ παιδιά του «φορτία βαρέα καὶ δυσβάστακτα» (πρβλ. Ματθ. 23,4. Λουκ. 11,46), τὴν ὥρα τοῦ πένθους, τῆς ἐκτάκτου αὐτῆς δοκιμασίας, θὰ τοῦ στείλῃ καὶ ἔκτακτη ἐνίσχυσι. Καὶ τότε, τὴν ὥρα ποὺ μὲ μάτια βουρκωμένα θὰ πίνῃ σταγόνα – σταγόνα τὸ πικρὸ ποτήρι τοῦ θανάτου, ἐκείνη τὴν ὥρα μὲ τὰ μάτια τῆς πίστεώς του θὰ βλέπῃ ὅ,τι δὲν μπορεῖ νὰ δῆ ὁ ἄπιστος· θὰ βλέπῃ αὐτὸ ποὺ εἶδαμε ὅλοι στὸ σημερινὸ εὐαγγέλιο. Τί δηλαδή;

Θὰ δῆ τὸν Κύριο, ὅπως ἄλλοτε πῆγε στὸ σπίτι τοῦ Ἰαείρου, νὰ ἔρχεται τώρα μυστικῶς καὶ στὸν οἶκον τῆς δικῆς του ψυχῆς· καὶ αὐτὴ ἢ ἀόρατη μυστικῆ ἐπίσκεψις τοῦ Κυρίου θὰ δώσῃ στὸν δοῦλο του νέες δυνάμεις, ὥστε ὁ πιστὸς ν' ἀντιμετωπίσῃ τὸ θάνατο καὶ τὸ πένθος μὲ ἄλλο φρόνημα καὶ ἄλλα αἰσθήματα. Ὅπως στὸ σπίτι τοῦ Ἰαείρου «ἔβγαλε ὅλους ἔξω» (Λουκ. 8,54), ἔτσι τώρα θὰ διώξῃ ἔξω ἀπὸ τὴν ψυχὴ τοῦ Χριστιανοῦ τὸν ὄχλο τῶν λογισμῶν ποὺ δὲν ἀφήνουν τὴν καρδιὰ νὰ ἠρεμήσῃ καὶ νὰ δῆ τὴν ἀλήθεια. Καὶ ὅπως τότε εἶπε σὲ ὅλους τοὺς θρηνοῦντας νὰ σταματήσουν τὸ θρῆνο, ἔτσι τώρα θὰ σφουγγίσῃ τὰ δάκρυα τοῦ πένθους καὶ θὰ πῆ στὸ πιστὸ παιδί του ὅ,τι εἶπε καὶ στὸν Ἰαείρο· «**Μὴ κλαίετε· οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει**» (ἔ.ἄ. 8,52).

Δὲν ὑπάρχει θάνατος γιὰ τὸν Χριστιανό· ὑπάρχει μετάβασις ἀπὸ τὰ ἐλάσσονος πρὸς τὰ κρείττω.

Λυπούμεθα γιὰ ἐκείνους ποὺ ἔφυγαν ἀμετανόητοι, ἀλλὰ ἐπιτρέψατέ μου νὰ σᾶς εἶπω ὅτι τοῦτο δὲν εἶνε τόσο ἀκριβές. Διότι ἐὰν τὴν τελευταία στιγμή εἶπε νοερῶς ἐν συναισθήσει τὸ «ἡμαρτον» τοῦ ἀσώτου, τὸ «ἰλάσθητί μοι» τοῦ τελώνου καὶ τὸ «μνήσθητί μου» τοῦ ληστοῦ ὁ Κύριος θὰ κάμῃ τὸ ἔλεός Του

(****) Γι' αὐτὸ ἡ εὐθανασία εἶναι σατανικὴ ἐφεύρεσι. Ἀφαιρεῖ βίαια ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο τὰ τελευταία λεπτὰ τῆς ζωῆς του, ποὺ μπορεῖ νὰ εἶναι σωτήρια.

ποὺ νὰ εἶνε εὐτυχισμένος –γιατὶ ἐγώ, μολονότι κολυμπῶ μέσα στὰ πλοῦτη, δὲν εἶμαι εὐτυχισμένος–, ἄντε νὰ γυρίσῃς χωριὰ καὶ πολιτεῖες, καὶ ἂν βρῆς κάποιον εὐτυχισμένο –γιατὶ ἐγὼ δὲν εἶμαι εὐτυχισμένος–, νὰ τοῦ πάρῃς τὸ πουκάμισό του καὶ νὰ τὸν φέρῃς στὸ παλάτι.

Γυρίζει ὁ ὑπασπιστῆς του χωριὰ καὶ πολιτεῖες, συναντᾷ ἄνθρώπους, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ στόμα κανενὸς ἀνθρώπου δὲν ἄκουσε τὴν λέξι **εὐτυχία**.

Ἕνας βρέθηκε εὐτυχισμένος καὶ αὐτὸς φτωχός, χωρὶς πουκάμισο

Δὲν βρῆκε κανέναν ἄνθρωπο ποὺ νὰ εἶνε ἀπόλυτα εὐτυχισμένος. Γογγυσμοὺς ἄκουσε παντοῦ. Μόνον κάπου, σὲ μιὰ καλύβα, βρῆκε κάποιον ἄνθρωπο ποὺ τοῦ εἶπε, ὅτι εἶνε εὐτυχισμένος, κι ὁ ὑπασπιστῆς εἶπε· –Δόξα σοι ὁ Θεός! δός μου τὸ πουκάμισό σου. –Μὰ δὲν ἔχω πουκάμισο, ἀπαντᾷ ὁ φτωχός.

Ἕνας λοιπὸν ἄνθρωπος βρέθηκε σ' ὀλόκληρο τὸ βασίλειο νὰ ἔνι εὐτυχισμένος, κι αὐτὸς νὰ μὴν ἔχῃ οὔτε πουκάμισο. Τί περίεργα πράγματα ἔχει αὐτὴ ἡ ζωὴ!

Γδυτὸς – εὐτυχισμένος· ντυμένος μὲ τουαλέττες πανάκριβες καὶ κουστούμια πολυτελείας – δυστυχισμένος. Πτωχὸς εὐτυχισμένος, πλούσιος δυστυχισμένος. Περίεργα πράγματα δὲν εἶνε αὐτά;

Ἡ εὐτυχία εἶνε πόθος πανανθρώπινος. Τὴν εὐτυχία τὴν ἀναζητοῦν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ποὺ βρίσκονται σ' ὅλα τὰ πλάτη καὶ τὰ μήκη τοῦ κόσμου. Ἡ θλίψις καὶ ἡ δυστυχία εἶνε ἀκατάβλητος.

Ἀπὸ τὴ θλίψι δὲν ἐξαιροῦνται οὔτε οἱ ἅγιοι

Περὶ θλίψεων, ἀγαπητοί μου, θὰ ὁμιλήσω. Καὶ νὰ μὴ νομίσετε ὅτι οἱ θλίψεις εἶνε μόνο τιμωρία τῶν ἁμαρτωλῶν ἀνθρώπων, ὄχι.

Ἀπὸ τὴν θλίψι δὲν ἐξαιροῦνται οὔτε οἱ ἅγιοι.

Μπορεῖ νὰ γίνῃς καὶ ἅγιος καὶ θαυματουργός, ἀλλὰ ἡ θλίψι θὰ σ' ἀναγκάσῃ νὰ πονᾷς, ἡ θλίψι θὰ κεντάῃ τὴν ψυχὴ σου. Ἀπόδειξις, διαβάστε τὸν ἀπόστολο τὸν σημερινό (Κυριακὴ τῆς Σαμαρείτιδος· Πράξ. 11,19–30), πῶς ἀρχίζει·

«Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς γενομένης ἐπὶ Στεφάνῳ διήλθον ἕως Φοινίκης καὶ Κύπρου καὶ Ἀντιοχείας, μηδενὶ λαλοῦντες τὸν λόγον εἰ μὴ μόνον Ἰουδαίοις» (ἔ.ά. 11,19).

«Ἀπὸ τῆς θλίψεως», κάτω ἀπὸ τὴ θλίψι.

Μέσα στὴ θλίψι ἦταν καὶ αὐτοὶ οἱ ἀπόστολοι. Ποιά θλίψι; Ἐκεῖ στὰ Ἱεροσόλυμα ποὺ οἱ Ἑβραῖοι ἐσταύρωσαν μὲ καρφιά τὸ Χριστὸ καὶ Διδάσκαλο, οἱ ἐχθροὶ αὐτοὶ δὲν ἔπαυσαν τὸν πόλεμο καὶ ἐναντίον τῶν γνησίων μαθητῶν καὶ ἀποστόλων τοῦ Χριστοῦ.

Ἄλλους τοὺς ἔπιαναν καὶ τοὺς ἔβαζαν στὶς φυλακές, ἄλλους τοὺς τυραννοῦσαν, ἄλλους τοὺς ἀποκεφάλιζαν, ἄλλους τοὺς ἐσταύρωναν, σὲ ἄλλους ἔβαζαν φωτιὰ στὰ σπίτια τους, ἀπὸ ἄλλους ἔπαιρναν τὰ ὑπάρχοντά τους. Γι' αὐτὸ ἀναγκάστηκαν οἱ λίγοι Χριστιανοί, ποὺ βρισκόταν ἐκεῖ, νὰ φύγουν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα.

Κάτω ἀπ' αὐτὴ τὴ θλίψι ἔφυγαν καὶ οἱ ἀπόστολοι.

Λέγει ὁ σημερινὸς ἀπόστολος, ὅτι κάποιος τὶς μέρες ἐκεῖνες παρουσιάστηκε καὶ προφήτευσε ὅτι θὰ γίνῃ πείνα μεγάλη στὸν κόσμο καὶ οἱ ἄνθρωποι πρέπει νὰ λάβουν τὰ μέτρα τους, ὥστε νὰ μὴν ὑποφέρουν κατὰ τὴν περίοδο ἐκείνη τῆς πείνας.

Περὶ θλίψεων λοιπὸν ὁμιλεῖ ὁ ἀπόστολος στὴν ἀρχὴ τοῦ ἱεροῦ κειμένου, περὶ θλίψεων θὰ ὁμιλήσουμε καὶ ἐμεῖς.

Ἡ θλίψις εἶνε παντοῦ. Ἀλλὰ κάτι περίεργο θὰ σᾶς πῶ, ἀδελφοί μου, τὸ ὁποῖο βγαίνει ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιο, τὸ ὁποῖο βγαίνει μέσα ἀπὸ τὴν ἱστορία, τὸ ὁποῖο βγαίνει μέσα ἀπὸ τὴ ζωὴ μας. Βγαίνει μέσα ἀπὸ τὴ ζωὴ κάθε ἀνθρώπου, ἐὰν θελήσῃ νὰ ἐξετάσῃ τὸν βίον του.

Ποιό εἶνε τὸ περίεργο; Ἐνα μυστήριο πράγμα! Ποιό εἶνε αὐτό;

Ἡ θλίψι προσφέρει καὶ κάποιον καλὸ στὸν ἄνθρωπο

Ὅτι ἡ θλίψις κλείνει μέσα της κάποιον καλὸ, ἡ θλίψι μέσα της κλείνει κάποια εὐεργεσία τοῦ Θεοῦ. Ναί, ἀδελφοί μου.

-Μὰ ἡ θλίψις, ὁ πόνος, τὸ δάκρυ προσφέρει κάποιον καλὸ στὸν ἄνθρωπο;

Δὲν λέμε ὅτι μένει τελείως ἀπαθὴς ἀπέναντι στοῦ θάνατο. Πονάει καὶ πάσχει κι αὐτὸς ὡς ἄνθρωπος. Καὶ ὁ ἴδιος ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός, ὁ τέλειος ἄνθρωπος, **«ἐδάκρυσε»** στοῦ μνήμα τοῦ φίλου του Λαζάρου (Ἰω. 11,35). Ἡ ἀναισθησία στοῦ θάνατο -ὅσο καὶ ἂν τὴν ἐπιδιώκουν κάποιοι φιλόσοφοι μιλώντας γιὰ στωικὴ ἀπάθεια, ἢ τὰ ἀνατολικά θρησκευόμενα καὶ ὁ βουδδισμὸς μιλώντας γιὰ τὴ νιρβάνα- δὲν εἶνε κάτι φυσικό· εἶνε χαρακτηριστικὸ γνῶρισμα τῆς νεκρᾶς φύσεως, ὄχι τῆς ἀνθρώπινης καρδιάς. Ἡ ἀνθρώπινη καρδιά μπροστὰ στοῦ θάνατο καὶ θὰ πονέσῃ καὶ θὰ δακρύσῃ καὶ θὰ κλάψῃ. Ἐχει ὅμως ἰσχυρὸ στήριγμα, ποὺ ἀντισταθμίζει αὐτὴ τὴν καταπόνησι.

Ὁ πιστὸς ἄνθρωπος, ὅταν δῆ τὸ θάνατο νὰ ζυγῶνῃ μὲ γοργὰ βήματα στὴν κλίνη εἴτε τοῦ ἀσθενοῦς συνανθρώπου του εἴτε καὶ στὴ δική του, θέτει σὲ ἐνέργεια τὴν ἔντονη προσευχή. Οὐμᾶται τότε καὶ ἀκολουθεῖ τὸν **«ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας ἡμῶν»** (Ἑβρ. 2,10), τὸν Κύριό μας Ἰησοῦν Χριστόν. Τί ἔκανε ἐκεῖνος ὅταν βρέθηκε στὴν ἴδια θέσι; προσευχήθηκε ἐναγωνίως τὴ νύχτα τῆς Μεγάλης Πέμπτης στὸν κῆπο τῆς Γεθσημανῆ καθὼς ἔβλεπε τὸν θάνατο νὰ πλησιάζῃ καὶ τὸ πικρὸ ποτῆριο νὰ ἐτοιμάζεται γι' αὐτόν. Αὐτὸ λοιπὸν θὰ κάνῃ καὶ ὁ Χριστιανός. Θὰ προσευχηθῇ κι αὐτός, σ' αὐτὴ τὴ Γεθσημανῆ τῆς ζωῆς του, καὶ θὰ πῇ· **«Πάτερ μου, εἰ δυνατόν ἐστὶ, παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτῆριον τοῦτο· πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλὰ ὡς σύ»** (Ματθ. 26,39). **Θὰ παρακαλέσῃ κι αὐτὸς τὸν Κύριο, ποὺ εἶνε «ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων τὴν ἐξουσίαν ἔχων»** (Νεκρ. ἀκολ., ἀπόλ.), ν' ἀπομακρύνῃ τὸ πικρὸ ποτῆριο τοῦ θανάτου. Ἀλλὰ δὲν θὰ χάσῃ τὴ γαλήνη του· θὰ ὑποταχθῇ στοῦ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Θὰ ἐμπιστευθῇ τὴ ζωὴ, τὴ δική του καὶ τῶν ἀνθρώπων ποὺ ἀγαπᾷ, στὸν Κύριο, ὁ ὁποῖος μὲ ἀγάπη σοφία καὶ δικαιοσύνη ὀρίζει **«τὰς εἰσόδους εἰς τὸν κόσμον τοῦτον καὶ τὰς ἐξόδους»** τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς (εὐχ.

Ὁ ἄπιστος ἀπέναντι στοῦ θάνατο

Ὁ ἄπιστος καταβάλλεται, νικιέται, ἀποδι-
οργανώνεται ἀπὸ τὴ θλίψη. Κλαίει ἀ-
παρηγόρητα καὶ ὀδύρεται. Πάνω στὸν πόνο
ποῦ νιώθει χάνει τὸ ἔλεγχο τοῦ ἑαυτοῦ του,
παραφέρεται, ξεφεύγει, παραλογίζεται.
Αἰσθάνεται μέσα του πίεσι, θέλει κάπου νὰ ξε-
σπάσῃ, καὶ τὰ βάζει μὲ ὅλους· ἐκεῖ τότε συχνὰ
ἀσεβεῖ, καταριέται, βλαστημάει, καταντᾶ μι-

σάνθρωπος, τρελλαινέται. Κάτω ἀπὸ τὸ βάρος τῆς θλίψεως μα-
ραίνεται ψυχικά, φαρμακώνεται καὶ σωματικά, καὶ τὸ χειρότε-
ρο· κάποτε στὸ τέλος δυστυχῶς αὐτοκτονεῖ.

Εἶνε ἐπόμενο αὐτό. Ἐφ' ὅσον δὲν πιστεύει στὸ Θεό, στὴν θεία
πρόνοια καὶ τὴν ἀθανασία τῆς ψυχῆς, ἀφοῦ γι' αὐτὸν ἄλλη ζωὴ
δὲν ὑπάρχει, νομίζει ὁ ταλαίπωρος ὅτι ὁ ἀποθανὼν συγγενὴς ἢ
φίλος του ἐξαφανίστηκε, μηδενίστηκε πλέον· βλέπει τὸ θάνατο
ὡς τὸ ὀριστικὸ καὶ ἀμετάκλητο τέρμα τῆς ζωῆς μας, καὶ γι' αὐτὸ
τὸν φοβᾶται καὶ τὸν τρέμει. Ταράζεται καὶ ἀκούγοντας ἀκόμη τὴ
λέξι «θάνατος». Πασχίζει νὰ διώξῃ ἀπὸ τὴ σκέψι του κάθε τι ποῦ
θυμίζει θάνατο. Καὶ μπορεῖ νὰ δῆ τότε κανεὶς αὐτὸν τὸν ἄνθρω-
πο, ποῦ δηλώνει ἄπιστος, νὰ ἐκδηλώνη μιὰ πίστι σὲ κάτι μετα-
φυσικό, νὰ θέλῃ π.χ. νὰ ἐξορκίσῃ τὸ θάνατο ...χτυπώντας ξύλο!
Τί σημαίνουν αὐτά; Σημαίνουν, ὅτι στὴν ψυχὴ καὶ τὴ σκέψι αὐτοῦ
τοῦ ἀπίστου βασιλεύει ὁ θάνατος μὲ ὅλα τὰ φόβητρά του, τὶς
δεισιδαιμονίες καὶ ἀνόητες προλήψεις.

Ὁ πιστὸς ὑψώνει σὰν σημαία θριάμβου τὴν πίστι του

Τελείως διαφορετικὴ στάσι ἀπέναντι στοῦ θάνατο παίρνει ὁ πι-
στός. Τὸν καιρὸ τοῦ πένθους του γιὰ τὸ θάνατο τῶν γονέων του,
τῆς συζύγου του, τοῦ παιδιοῦ του, τοῦ φίλου του, ὁ πιστὸς Χρι-
στιανὸς φανερώνει ἓνα μεγαλεῖο ψυχῆς· ξεδιπλώνει τὴν πίστι
του καὶ τὴν ὑψώνει σὰν σημαία θριάμβου κατὰ τοῦ θανάτου. «Πι-
στεύει» -καὶ τὸ δείχνει- «εἶς ἓνα Θεόν, Πατέρα παντοκράτορα»·
«προσδοκᾷ» -χωρὶς ἀμφιβολία- «ἀνάστασιν νεκρῶν καὶ ζωὴν
τοῦ μέλλοντος αἰῶνος» (Σύμβ. πίστ. 1, 11-12).

Ναί, ἀγαπητοί μου. Παρ' ὅλο τὸν πόνο, παρ' ὅλα τὰ δάκρυα
καὶ τὸν ἀναστεναγμὸ ποῦ αἰσθανόμεθα, μέσα εἰς τὴν θλίψι
κρύπτει ὁ Θεὸς κάποιον καλὸ, κάποια εὐεργεσία.

Θέλετε παραδείγματα; Ἄπειρα θὰ μπορούσα νὰ σᾶς ἀναφέρω.

Κακὸ εἶνε ἡ πτώχεια, πολὺ κακὸ.

Ποιὸς μπορεῖ νὰ πῆ ὅτι εἶνε καλὸ;

Ποιὸς μπορεῖ νὰ πῆ ὅτι ὁ ἐργατικὸς
ἄνθρωπος, ποῦ ὅλη τὴν ἡμέρα ψάχνει
γιὰ ἐργασία καὶ δὲν βρίσκει, ὅτι ὅταν
τὸ βράδυ γυρίσῃ στὸ σπίτι του, μὲ
ἄδεια τὰ χέρια καὶ δὲν ἔχη νὰ δώσῃ
ψωμὶ στὰ παιδιὰ του ποῦ τοῦ φωνά-
ζουν Πεινῶ, ὅτι εἶνε καλὸ καὶ εὐχάριστο πρᾶγμα;

Καὶ ὅμως, ἀδελφοί μου, ὑπάρχουν περιπτώσεις κατὰ τὶς
ὁποῖες τὰ σπίτια τὰ μεγάλα, ποῦ θαυμάζουμε, τὰ σπίτια ποῦ
ὅπως σᾶς εἶπα ἔχουν ὅλες τὶς ἀνέσεις καὶ δὲν τοὺς λείπει τί-
ποτε ἀπολύτως καὶ ἔχουν ὅλα τὰ κομφορ, ὅλα τὰ ἔπιπλα καὶ
τὰ κουστούμια· ποῦ ἔχουν ἐξόδους, κινηματογράφους, θέατρα,
πισίνες, κόπτερα καὶ ταξιδεύουν δεξιὰ κι ἀριστερά, ὑπάρχουν
περιπτώσεις τὰ σπίτια αὐτὰ νὰ εἶνε κολάσεις, ἐνῶ τὰ πτωχὰ
καὶ μικρὰ σπίτια νὰ ἔχουν μέσα κάποια χαρὰ τοῦ Θεοῦ.

Ναί, ἀδελφοί μου· ὑπάρχουν περιπτώσεις, ὅταν πέσουν
πολλὰ χρήματα, νὰ διαλύουν τὰ σπίτια.

Ἄκουσα ὅτι κάποιος πτωχός, πολὺ πτωχός, πήγαινε σ' ὅλες
τὶς ἐκκλησίες καὶ παρακαλοῦσε τὸ Θεό, νὰ τοῦ πέσῃ τὸ λαχεῖο.
Καὶ τοῦ ἔπεσε ὁ πρῶτος ἀριθμὸς τοῦ λαχείου. Μόλις τὸ ἔμαθε,
τρελλάθηκε ἀπὸ τὴ χαρὰ του καὶ τώρα βρίσκεται μέσα στὸ
φρενοκομεῖο.

Τί τὸν ὠφέλησαν τὰ χρήματα αὐτά, τὰ ἄφθονα;

Καὶ κάτω στὴν Ἀμερική, ποῦ εἶνε οἱ μεγαλύτεροι πλούσιοι
-λέγουν τὰ βιβλία, λέγουν οἱ ἐφημερίδες, λέγουν οἱ στατιστι-
κός-, ὅτι ἐκεῖνοι ποῦ αὐτοκτονοῦν περισσότερο ἀπ' ὅλους,
ἐκεῖνοι ποῦ τινάζουν τὰ μυαλά τους στὸν ἀέρα, ἐκεῖνοι ποῦ
πέφτουν ἐπάνω ἀπὸ τὰ παλάτια καὶ τοὺς οὐρανοξύστες,

ἐκεῖνοι ποὺ δίνουν βίαιο τέρμα στὴ ζωὴ τους, μήπως νομίζετε ὅτι εἶνε τὰ πτωχαδάκια, ποὺ δουλεύουν μέσα στὰ ἐργοστάσια; 90% ἐκεῖνοι ποὺ αὐτοκτονοῦν εἶνε οἱ πλούσιοι, εἶνε ἐκεῖνοι ποὺ κατοικοῦν μέσα στοὺς οὐρανοξύστες, εἶνε αὐτοὶ οἱ μεγάλοι, ποὺ ἔχουν μὲ τὴ σέσουλα τὰ δολλάρια, τὰ ἑκατομμύρια καὶ τὰ δισεκατομμύρια τοῦ κόσμου.

Ἄρα ἡ πτώχεια κλείνει μέσα της κάποιο μυστικό· κλείνει μέσα της κάποια εὐεργεσία τοῦ Θεοῦ.

Κακὸ εἶνε ἡ πτώχεια, ἀλλὰ εἶνε εὐλογημένη αὐτὴ ἡ πτώχεια.

Πᾶτε στὴν ἐκκλησία καὶ ρίξτε μιὰ ματιὰ μέσα, γιὰ νὰ δῆτε ποῖοι ἐκκλησιάζονται. Γιατὶ ὡς ἱεροκήρυκας περιοδεύω τὶς ἐκκλησίες καὶ μαρτυρῶ, ὅτι μέσα σ' αὐτὲς εἶνε πτωχαδάκια.

Κανέννας πλούσιος, κανέννας πλούσιος ἀπ' αὐτοὺς ποὺ κάθονται σὲ μεγάλα σπίτια καὶ ἔχουν κόπτερα, δὲν ἔρχεται στὴν ἐκκλησία. Εἶνε σπάνιο, πολὺ σπάνιο νὰ δῆς στὴν ἐκκλησία κάποιον ἀπ' αὐτούς. Τὴν ὥρα αὐτὴ γλεντοκοπᾶνε, τραβᾶνε κάτω στοὺς γιαλούς, καὶ δεξιὰ κι ἀριστερά.

Τὰ ἐργατικά πτωχαδάκια ἔρχονται στὴν ἐκκλησία.

Προτιμότερο λοιπὸν νὰ εἶσαι πτωχὸς μὲ τὸ Χριστό, παρὰ ἑκατομμυριοῦχος μὲ τὸν διάβολο.

Ὅστε λοιπὸν αὐτὴ ἡ πτώχεια, ἡ ὁποία εἶνε κακὸ καὶ διαμαρτυρόμεθα ἐναντίον της, ὑπάρχουν περιπτώσεις ποὺ εἶνε εὐλογημένη.

Κακὸ εἶνε ἡ πτώχεια, ἀλλὰ κλείνει κάποια εὐτυχία στὰ βάθη της.

Κακὸ εἶνε ἡ ἀρρώστια. Ποιὸς λέει ὅτι ἡ ἀρρώστια εἶνε καλὸ πρᾶγμα; Καὶ ὅμως ἔρχονται περιπτώσεις ποὺ αὐτὴ ἡ ἀρρώστια βγαίνει σὲ καλὸ.

–Βγαίνει σὲ καλὸ ἡ ἀρρώστια;

Ναί. Τὸν βλέπεις ἐκεῖνον ἐκεῖ πέρα; Δὲν πατάει στὴν ἐκκλησία. Ἔχει 10 καὶ 20 καὶ 30 χρόνια, δὲν θέλει ν' ἀκούση γιὰ παπᾶ. Δὲν πατάει ποτέ στὴν ἐκκλησία. Βλαστημᾶει τὰ πάντα, θεοὺς καὶ ἀγίους. Ἀλλὰ ἔρχεται ἡ ἀρρώστια, ὁ μέγας αὐτὸς ἱεροκήρυκας, ὁ μεγαλύτερος ἱεροκήρυκας ποὺ ὑπάρχει στὸν κόσμος, καὶ βλέπεις αὐτὸν ποὺ ἔχει τ' αὐτιά του βουλωμένα μὲ βουλοκέρρι καὶ δὲν ἀκούει ὅλες οἱ καμπάνες κι ἂν χτυποῦν καὶ

γιὰ νὰ φθάσουμε στὸ ὕψος ποὺ μᾶς καλεῖ Ἐκεῖνος.

Ὁ Χριστὸς ἀτενίζει ἀπὸ τὰ ὕψη τοῦ σταυροῦ ὅλους τοὺς πονεμένους τῆς γῆς καὶ λέγει· Ἑλληνες, **«ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔχετε· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον».**

Ψηλὰ τὰ λάβαρα! (**)**

Σεῖς ποὺ ζητε ἓνα σκληρὸ καὶ συχνὰ μαρτυρικό βίο, σεῖς ποὺ παλεύετε μὲ δυσκολίες, μὲ πάθη, μὲ ἀδικίες –ἡ ζωὴ κάθε τιμίου Ἑλλήνος εἶνε ἓνα μαρτύριο, οἱ ἄτιμοι μόνο καλοπερνοῦν μέσα στὴ φασοκρατία ποὺ ζοῦμε–, μιὰ εὐχὴ σᾶς λέγω· ψηλὰ τὰ λάβαρα! Ἄν ὅλοι μας, κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ, μικροὶ καὶ μεγάλοι, ἀγωνισθοῦμε, ἂν ἀγαπήσουμε Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Ναζωραῖον, ποὺ εἶνε ὁ βασιλεὺς μας, ἡ ζωὴ μας, τὸ φῶς μας, ἡ λύτρωσίς μας, τότε ἡ πατρίδα μας ἀξίζει νὰ ζήσει, καὶ θὰ δῆ καλύτερες ἡμέρες.

**«Μὴ κλαίετε· οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει»
(Λουκ. 8,52) (*****)**

Ὁ θάνατος, ἀγαπητοί μου, ποὺ πολλές φορές ἔρχεται στὴ ζωὴ μας ἀπροειδοποίητα καὶ πέφτει ξαφνικὰ πάνω σ' ἓναν ἢ περισσοτέρους συνανθρώπους μας σὰν κεραυνός· ὁ θάνατος, ποὺ ἀρπάζει μέσα ἀπ' τὴν ἀγκάλη μας καὶ τὰ πιὸ ἀγαπητὰ πρόσωπα, δημιουργεῖ θλίψι. Κάθε λογικὸς καὶ φυσιολογικὸς ἄνθρωπος μπροστὰ στὸ θάνατο σταματᾷ, μπροστὰ στὸ φέρετρο συστέλλεται, μπροστὰ σὲ ἓνα τάφο συλλογίζεται μὲ θλίψι πολλὰ πράγματα.

Τὴ θλίψι ὅμως αὐτὴ δὲν τὴν ζοῦν ὅλοι μὲ τὸν ἴδιο τρόπο· ἀλλιῶς τὴν ἀντιμετωπίζει ὁ ἄπιστος καὶ ἀλλιῶς ὁ πιστός. Ὁ ἄπιστος νικιέται ἀπὸ τὴ θλίψι, ἐνῶ ὁ πιστός νικᾷ τὴ θλίψι.

(****) Ἀπομαγνητοφωνημένο ἀπόσπασμα ὁμιλίας ποὺ ἔγινε στὸν ἰ. ναὸ Ἁγ. Παύλου ὁδ. Ψαρρῶν Ἀθηνῶν τῆς 30-5-1958.

(*****) Ἀπὸ ἄρθρο τοῦ 1939 στὸ φυλλάδιο «Κυριακὴ» 2235/27-10-2019.

νο, όσο περισσότερο προσπαθείτε να ζητήτε κατά Χριστόν, να εφαρμόζετε τις άχραντες ιδέες του, να μοιάζετε στον Έσταυρωμένο, τόσο περισσότερο θα θλίβεσθε στον κόσμο αυτόν.

Κοντά στον Έσταυρωμένο θα ύψωθῆ και ὁ δικός σας σταυρός μαζί με ἕνα πλήθος άλλων σταυρών, ἀλλὰ «**θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον**». Ἡ νίκη θὰ εἶνε δική μας.

Ἀπὸ τὰ δάκρυα θὰ βγῆ κάτι μεγάλο και ὑψηλό. Εἶπε κάποιος: “Ὅποιος δὲν ἔκλαυσε και δὲν ἔβρεξε τὸ προσκέφαλό του με τὰ δάκρυα, δὲν ἐγνώρισε τὸ Θεό.

Τὸ μεγαλύτερο πανεπιστήμιο τοῦ κόσμου εἶνε τὸ πανεπιστήμιο τοῦ πόνου

Πρέπει να κλαύσουμε, να πονέσουμε, να διέλθουμε ἀπὸ τὸ καμίνι τῶν θλίψεων, γιὰ να καθαριστοῦμε. Καὶ ὅπως ὁ χρυσὸς καθαρίζεται με τὴ φωτιά, ἔτσι και οἱ ἐκλεκτὲς ψυχὲς λάμπουν με τὲς θλίψεις.

Τὸ μεγαλύτερο πανεπιστήμιο τοῦ κόσμου, λέγει ἕνας νεώτερος φιλόσοφος, εἶνε τὸ πανεπιστήμιο τοῦ πόνου και τῶν θλίψεων. Μόνον ὅσοι περάσανε ἀπ’ αὐτὸ τὸ καμίνι, ὅσοι κοιμήθηκαν στὲς φυλακὲς, ὅσοι συκοφαντήθηκαν στὸν κόσμον αὐτό, ὅσοι ὑπέστηκαν τὰ πλήγματα τοῦ κόσμου και ἔκλαυσαν, μόνο αὐτοὶ ἐγνώρισαν τὸ βάθος τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς και ὁ Χριστὸς εἶνε τὸ ὑποδειγμὰ τους. Αὐτὸν ἀτενίζουν, ἀπ’ αὐτὸν ἀντλοῦν ὑπομονὴ και δύναμι, και ἀπὸ τὲς θλίψεις περιμένουν να βγῆ κάτι καλὸ· περιμένουν ἀπὸ τὸ πικρὸ να βγῆ γλυκὺ.

Ἡ ἐπιστήμη κατῶρθωσε ἀπὸ τὸ φάρμακο τῆς κόμπρας να βγάλη φάρμακο σωτήριον· και ἡ ἐπιστήμη τοῦ σταυροῦ γνωρίζει ἀπὸ τὲς θλίψεις να ἐξάγῃ τὸ φάρμακο τῆς σωτηρίας, να ἐξάγῃ ἀπὸ τὸ πικρὸ γλυκὺ.

«Θαρσεῖτε», παιδιὰ τῶν θλίψεων τῶν μεγάλων!

Θαρσεῖτε λοιπόν, παιδιὰ τῶν θλίψεων τῶν μεγάλων. Δὲν εἴμεθα ὀρφανοί, ἔχουμε μαζί μας τὸν Χριστό. Μαζί του θὰ προχωρήσουμε βῆμα πρὸς βῆμα τὴν κλίμακα τοῦ Γολγοθᾶ,

ὅλοι οἱ ἱεροκήρυκες κι ἂν φωνάζουν και δὲν πατάει στὴν ἐκκλησία, τὸν βλέπεις αὐτὸν να χαμηλώνῃ τὰ φτερά του, να ταπεινώνεται. Καὶ ὅταν τὸν ἔχουν στὸ καρότσι και τὸν σέρνουν στὸ χειρουργεῖο, τότε πάει ἡ ἀπιστία του. Γονατίζει μπροστὰ στὸ Θεό και λέει· Θεέ μου, Παναγία μου, συχώρεσέ με. Καὶ ἔτσι ἡ ἀρρώστια τοῦ βγαίνει σε καλὸ.

Ἄπιστος μπαίνει στὸ νοσοκομεῖο - ξέρω πολλὰ παραδείγματα, ἄπιστος μπαίνει στὸ νοσοκομεῖο και βγαίνει πιστός.

Μπαίνουν ἄθεοι και βγαίνουν χριστιανοί. Μπαίνουν κοράκια μαῦρα και βγαίνουν περιστέρια.

Ἄς εἶνε λοιπόν εὐλογημένη ἡ ἀρρώστια ποὺ μᾶς φέρνει κοντὰ στὸ Θεό.

Ἄς εἶνε εὐλογημένη κάθε περιπέτεια τῆς ζωῆς μας ποὺ μᾶς κάνει να πλησιάσουμε τὸ Θεό. Γιατὶ ὅταν ἔχουμε ὑγεία και πᾶνε ὅλα ρόδινα και καλά, δὲν σκεπτόμαστε τὸ Θεό και βρισκόμαστε μακριὰ ἀπὸ τὸ Θεό.

Κακὸ εἶνε ἡ πτώχεια, ἀλλὰ ἡ πτώχεια μᾶς φέρνει κοντὰ στὸ Θεό. Κακὲς εἶνε οἱ διάφορες περιπέτειες τῆς ζωῆς μας.

Κακὸ πρᾶγμα, χειρότερο ἀπὸ τὴν ἀρρώστια και ἀπὸ τὴν φτώχεια εἶνε ἡ συκοφαντία και ἡ διαβολή.

Γιὰ διαβάστε τὴν Παλαιὰ Διαθήκη, γιὰ να δῆτε κάποιον ποὺ τὸν διέβαλε ἡ νοικοκυρά του, ἡ πλούσια, ἡ ἀρχόντισσα· τὸν Ἰωσήφ, και ἄρπαξαν τὸν ἀθῶο και τὸν ἔρριξαν μέσα στὰ μπουντρούμια.

Ἄλλὰ τί συνέβη ἐκεῖ μέσα;

Τὰ μυστήρια τοῦ Θεοῦ εἶνε μεγάλα. Μέσα στὴ φυλακὴ ὁ Ἰωσήφ, τὸ θῦμα αὐτὸ τῆς αἰσχροῦς συκοφαντίας, μιᾶς αἰσχροτάτης κυρίας, μέσα στὴ φυλακὴ συνήντησε ἕναν ποὺ εἶχε σχέση με τὰ παλάτια. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς τοῦ παλατιοῦ, ὅταν βγῆκε ἀπὸ τὴ φυλακὴ, εἶδε μιὰ μέρα τὸ βασιλιᾶ να κλαίῃ - γιατί κλαῖνε και οἱ βασιλιᾶδες στὸν κόσμον αὐτόν. “Ὅταν εἶδε τὸ βασιλιᾶ στενοχωρημένο και ταραγμένο ἀπὸ κάποιον ὄνει-

ρο πού είδε και δέν μπορούσε νά τὸ ἐρμηνεύσει, τοῦ εἶπε·

Βασιλιά, μεγαλειότατε, μὴ στενοχωριέσαι. Μέσα στὶς φυλακὲς εἶνε ἕνας ἅγιος ἄνθρωπος. Αὐτὸς εἶνε ὁ μόνος πού μπορεῖ νά σοῦ ἐρμηνεύσει τὸ ὄνειρο πού σέ τάραξε τὴ νύχτα καὶ νά σέ παρηγορήσει.

Ἔτσι ὁ Ἰωσήφ ἔφτασε μέσα ἀπὸ τὸ μπουντρούμι στὰ ἀνάκτορα.

Ἄν δὲν πήγαινε στὴ φυλακὴ, δὲν θὰ ἔφτανε ὁ Ἰωσήφ σὲ τέτοιες ὑψηλὲς θέσεις. Τὸν πήρε τὸ χέρι τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν ἀνέβασε στὰ ὑψίστα ἀξιώματα.

Τὸ χέρι τοῦ Θεοῦ, ὅπως λέγει ὁ ἀπόστολος, εἶνε ἀπλωμένο ἐπάνω ἀπὸ τὸ κρεβάτι τοῦ πόνου. Τὸ χέρι τοῦ Θεοῦ εἶνε ἀπλωμένο μέσα στὶς καλύβες. Τὸ χέρι τοῦ Θεοῦ τὸ μεγάλο εἶνε ἀπλωμένο ἐπάνω στὴν πτωχολογιά, σὲ κάθε πονεμένο ἄνθρωπο.

Τὸ χέρι τοῦ Θεοῦ εἶνε καὶ μέσα στὶς φυλακὲς, πού βρίσκονται ἀθῶοι ἄνθρωποι.

Παντοῦ εἶνε τὸ χέρι τοῦ Θεοῦ.

Αὐτὸ τὸ χέρι τοῦ Θεοῦ πήρε τὸν Ἰησοῦ μέσα ἀπὸ τὸ μπουντρούμι καὶ τὸν ἔβαλε στὸ θρόνο καὶ τὸν ἔκανε βασιλιά.

Τί μυστήρια ἔχει ἡ ζωὴ!

Ναί, κακὴ εἶνε ἡ πτώχεια, ἀλλὰ ἡ πτώχεια ὁδηγεῖ στὸ Θεό. Κακὴ ἡ ἀρρώστια, ἀλλὰ ὁδηγεῖ στὸ Θεό. Κακὴ ἡ συκοφαντία καὶ ἡ διαβολή, ἀλλὰ μέσα ἀπ' αὐτὴν βγαίνει τὸ καλό. Μὰ παντοῦ, ἀπ' ὅλα τὰ κακά;

Τί μυστήρια ἔχει ἡ ζωὴ! Ἀπὸ κάτι πού θεωροῦμε δυστύχημα, μεγάλο δυστύχημα, βγαίνει κάποιο μεγάλο καλό.

Γράφανε οἱ ἐφημερίδες ὅτι κάτω στὸ Κάιρο ἔτρεχε αὐτὲς τὶς ἡμέρες ἕνας Χριστιανὸς σὰν τρελλὸς καὶ ζητοῦσε, τὴν τελευταία στιγμή, νά πάρη εισιτήριο ἀπὸ τὸ ἀεροδρόμιο, γιὰ νά πάει σὲ κάποια ἄλλη πόλι μακριά, γιατί ἦταν ἔμπορος καὶ εἶχε νά τακτοποιήσει ἐπειγόντως κάποιες ὑποθέσεις. Τὰ χαρτιά του δὲν ἦταν ἐν τάξει καὶ τὸ εισιτήριό του δὲν ἦταν θεωρημένο.

Παρακαλοῦσε, πίεζε. Ἔτρεχε ὅλη τὴν ἡμέρα δεξιὰ κι ἀριστερά, ἀλλὰ ἦταν ἀδύνατο νά ἐπιτύχη τὸ σκοπὸ του.

Ἀδελφοί μας Κύπριοι, πού τὶς ἡμέρες αὐτὲς ζητεῖτε κάτω ἀπὸ σκηνὲς καὶ εἶστε πρόσφυγες, ὅπως ὁ Χριστὸς στὴν Αἴγυπτο, καὶ ἔχετε θλίψη γιὰ τὶς ἀδικίες πού σᾶς ἔκανε ὁ κόσμος. Ἀκούσατε τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ πού σήμερα Μεγάλῃ Παρασκευῇ σᾶς ἀπευθύνει· **«Ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔξετε· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον».**

Τὰ λόγια αὐτὰ τ' ἀπευθύνει σ' ὅλους τοὺς πονεμένους, ὅλων τῶν αἰώνων, ἀλλὰ κατ' ἐξοχὴν τ' ἀπευθύνει στὰ ἐκλεκτὰ του παιδιὰ. Δὲν ὑπάρχουν μόνο τὰ παιδιὰ τῆς νύχτας, δὲν ὑπάρχουν μόνο οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι, δὲν ὑπάρχουν μόνο οἱ βλάσφημοι καὶ τὰ καθάρματα τῆς κοινωνίας· ὑπάρχουν καὶ τὰ ἐκλεκτὰ παιδιὰ τοῦ Ἐσταυρωμένου, τὰ ἐκλεκτὰ παιδιὰ τοῦ φωτός. Πρὸς τὶς γυναῖκες, τοὺς ἄνδρες καὶ τὰ παιδιὰ πού πιστεύουν ἀκράδαντα στὸν Ἰησοῦ ἀπευθύνονται καὶ λέγω·

Ἐκλεκτὰ παιδιὰ τοῦ Ἐσταυρωμένου, φάλαγξ ἱερὰ καὶ ἁγία, ἀνδρῶν, μυροφόρων γυναικῶν καὶ παιδίων, πού τολμᾶτε στὸν 20ὸ αἰῶνα νά κάνετε τὸ σταυρὸ σας. Φθάσαμε σὲ σημεῖο πού ντρέπονται νά κάνουν τὸ σταυρὸ τους.

Ὁ Χριστὸς δὲν ντράπηκε γυμνὸς νά σταυρωθῆ στὸ Γολγοθᾶ, καὶ ἐμεῖς ντρεπόμαστε νά κάνουμε τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ. Ἔσεῖς, ἐκλεκτὰ παιδιὰ τοῦ Ἐσταυρωμένου, πού τολμᾶτε νά ὀμιλεῖτε γιὰ τὸ Χριστὸ καὶ ν' ἀντιστέκεστε στὸ ρεῦμα τῆς ἁμαρτίας καὶ πᾶτε κόντρα μὲ τὶς αἰσχρὲς ἐπιθυμίες τοῦ κόσμου, πρὸς ἐσᾶς κατ' ἐξοχὴν ἀπευθύνεται ὁ λόγος τοῦ Κυρίου καὶ λέγει· **«Ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔξετε· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον».**

Ἔχετε θάρρος, ἡ τελικὴ νίκη ἀνήκει στο Χριστό

Θὰ ὑποφέρετε, θὰ σταυρωθῆτε ἀπὸ τὸν κόσμο αὐτό, ἀλλὰ ἔχετε θάρρος. Ἡ τελικὴ νίκη –χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε– δὲν ἀνήκει στοὺς πονηροὺς, στοὺς διεφθαρμένους καὶ ὕλιστάς. Ἡ νίκη εἶνε τοῦ Ἐσταυρωμένου. **«Θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον».**

Ὅσο πιὸ κοντὰ εἶστε στὸν Ἐσταυρωμέ-

τελειότητα, τῆς ἀρετῆς, τοῦ μαρτυρίου. Ὅπως οἱ πατέρες μας βάδισαν σκληρὰς ὁδοὺς γιὰ νὰ τηρήσουν τὸ λόγο σου, βοήθησε νὰ βαστάσουμε κ' ἐμεῖς τὸ σταυρό, μέσα σ' ἕνα κόσμο ποὺ καθημερινῶς σὲ ἀρνεῖται καὶ σὲ ἀνασταυρώνει. Κάνε νὰ γίνη ἡ μικρή μας πατρίδα χώρα ὄχι σταυρωτῶν ἀλλὰ ἀληθινῶν σταυροφόρων, συντελοῦσα διὰ λόγων καὶ ἔργων στὴν κραταίωσι καὶ ἐξάπλωσι τῆς βασιλείας σου στὰ πέρατα τῆς γῆς· ἀμήν.

Ἐπίδειγμα ὑπομονῆς ὁ Χριστός (*)**

Ἐπέφερε ὁ Χριστὸς καὶ ἔγινε ὑπόδειγμα ὑπομονῆς σὲ ὅλους τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων. Δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος ποὺ νὰ μὴν περάσει μικρὲς ἢ μεγάλες θλίψεις. Ὁ πολὺαθλὸς Ἰωβ λέγει· Τὰ πουλιὰ γεννήθηκαν γιὰ νὰ πετοῦν καὶ ὁ ἄνθρωπος γεννήθηκε γιὰ τὸν πόνο καὶ τὸ δάκρυ (βλ. Ἰωβ 5,7). Ὁ 20ὸς αἰώνας, ποὺ ζοῦμε, εἶνε αἰώνας τῆς θλίψεως καὶ τῆς πίκρας τῆς μεγάλης.

Ὡσεῖς, ὅσοι εὐρίσκεσθε ἐδῶ καὶ μὴ ἀκοῦτε, ποὺ ἔχετε κάποιο κρυφὸ μυστικό, κάποια κρυφὴ πληγὴ, εἴτε ἀπὸ τοὺς οἰκείους σας, εἴτε ἀπὸ τοὺς ξένους, **παρατηρήστε τὸν Ἐσταυρωμένο, τὸ πρότυπο τῆς ὑπομονῆς, καὶ πάρτε θάρρος. «Ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔξετε· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον»** (Ιω. 16,33).

Ὡ ὄρφανὰ πονεμένα, ποὺ δὲν ἔχετε πατέρα καὶ μητέρα, ιδέστε τὸν Ἐσταυρωμένο ποὺ σᾶς φωνάζει ἀπὸ τὸ Σταυρό· Ὁρφανὰ μου, ἔχετε θάρρος, μὴν κλονίζεστε.

Ὡ χῆρες, ποὺ ἤπιατε τὸ πικρὸ ποτήρι τῆς χηρείας, **«Ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔξετε· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον».**

Φτωχοὶ οἰκογενειάρχες, ποὺ ἀγωνίζεστε ἀπὸ τὸ πρῶν μέχρι τὸ βράδυ γιὰ νὰ βγάλετε ἕνα καρβέλι ψωμί, ἔχετε θάρρος, ὁ Ἐσταυρωμένος σᾶς χαιρετᾷ.

Ὡσεῖς μητέρες, ὡσεῖς γυναῖκες ποὺ σᾶς ἐγκατέλειψε ὁ σύζυγος καὶ μείνατε μόνες στὸν κόσμο, ἔχετε θάρρος.

Ὡσεῖς ἀσθενεῖς, ποὺ βογγᾶτε ἐπάνω στὸ κρεβάτι καὶ εἶνε γιὰ σᾶς τὸ κρεβάτι ὁ σταυρὸς τοῦ Γολγοθᾶ σας, **«θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον».**

(***) Μ. Παρασκευὴ 1974

Τὸ ἀεροπλάνο ἔφυγε καὶ ἦταν στενοχωρημένος πάρα πολύ. Σὲ λίγο, μετὰ ἀπὸ μία ὥρα, αὐτὸς ποὺ ἦτο πάρα πολύ στενοχωρημένος καὶ κόντευε νὰ ἐκραγῆ ἀπὸ τὸ κακό του καὶ ἦταν ἔτοιμος νὰ βλαστημήσῃ τὸ Θεό, νὰ μουντζώσει τὸ Νάσερ, νὰ μουντζώσει τοὺς πάντες, γιὰ τὸ φέρανε ἐμπόδια στὸ ταξίδι του καὶ δὲν μπόρεσε νὰ κάνῃ τὴ δουλειά του, αὐτὸς ὁ ἴδιος ποὺ ἦταν καταστενοχωρημένος καὶ ἦταν ἐναντίον ὅλων, αὐτὸς ὁ ἴδιος τί κάνει; Πάει μέσα στὴν ἐκκλησία καὶ μὲ δάκρυα χαρᾶς καὶ εὐγνωμοσύνης εὐχαριστεῖ τὸ Χριστό!

–Γιατί αὐτὴ ἡ ἀλλαγὴ;

Αὐτό, ποὺ τὸ θεωροῦσε δυστύχημα καὶ τὸν ἔβγαλε ἐκτὸς ἑαυτοῦ, αὐτὸ ποὺ τὸ θεωροῦσε κακὸ – κάκιστο, τοῦ βγῆκε σὲ καλό.

Τὸ ἀεροπλάνο ποὺ θὰ ταξίδευε, μετὰ ἀπὸ μία ὥρα καὶ ἐνῶ βρισκόταν στὰ ὕψη, ἔπαθε κάποια βλάβη καὶ ἔπεσε κάτω στὴ γῆ καὶ ἔγινε συντρίμια καὶ οἱ 120 ἐπιβάτες σκοτώθηκαν.

Γλύτωσε ἀπὸ βέβαιο θάνατο, αὐτὸς ποὺ τόσο πολὺ πίεζε τὴν κατάστασι γιὰ νὰ ταξιδεύσῃ.

Μὴ βιάζεις τὰ πράγματα

Πολλὲς φορές ἡ βία κάνει κακό. Πολλὲς φορές τὰ ἐμπόδια, τὰ ὁποῖα παρουσιάζονται στὴ ζωὴ μας, εἶνε γιὰ τὸ καλό μας. Δὲν προέρχονται ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ Θεό, ποὺ θέλει νὰ σὲ προστατεύσῃ ἀπὸ κάποιο κακό.

Βέβαια αὐτὰ οἱ ἄπιστοι τ' ἀκοῦνε βερεσέ. Καὶ μάλιστα, αὐτὴ τὴν ὥρα ποὺ τ' ἀκοῦνε, κάπως στενοχωριοῦνται, γιὰ τὴν κατὰ λάθος μπῆκαν στὴν ἐκκλησία καὶ μπορεῖ νὰ κοιτάζουσι τὸ ταβάνι, νὰ κοιτάζουσι τὸν πολυέλεο, κ.τ.λ..

Ἀλλὰ αὐτὰ ποὺ λέμε εἶνε βγαλμένα μέσα ἀπὸ τὴν ἱστορίαν καὶ μέσα ἀπὸ τὴν ἁγία Γραφή καὶ μέσα ἀπὸ τὴν πείραν καὶ μέσα ἀπὸ τὴν ζωὴ τοῦ κόσμου.

Ἔχω νὰ σᾶς ἀναφέρω καὶ ἕνα ἄλλο παράδειγμα· τὸ γνωρίζω ὡς στρατιωτικὸς ἱερεὺς, ποὺ μὲ ἀξίωσε ὁ Θεὸς νὰ ὑπηρετήσω τὴν πατρίδα.

Ἐκεῖ, ἐπάνω στήν πρώτη γραμμὴ τοῦ πυρός, ἐπάνω σ' ἓνα λόφο ποὺ φυλάγανε τὰ παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος γιὰ νὰ μὴν πέση ἡ πατρίδα μας καὶ γίνῃ θῦμα τοῦ κόσμου τούτου· ἐπάνω ἐκεῖ στὰ ψηλὰ βουνά, μιὰ νύχτα, φυλάγανε τὰ παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος.

Ἦταν ἐκεῖ κοντὰ σ' ἓνα ἀντίσκηνο, πρῶι - πρῶι προτοῦ ὁ ἥλιος βγῆ, ὁ λοχαγός. Προχώρησε ἐκεῖ ἐπάνω στὸ λόφο, ἔφτασε στὴ σκηνή, καὶ φώναξε μὲ τὸ ὄνομα ἓνα στρατιώτη·
-Γιῶργο, τοῦ λέει, ἔβγα ἔξω, σὲ χρειάζομαι.

Στενοχωρήθηκε ὁ στρατιώτης. Εἶχε ὕπνο γλυκὸ καὶ στενοχωρημένος εἶπε·

-Ἐμένα πάλι φωνάζει γιὰ ἀγγαρίες;

Τὸν βγάζει ἀπὸ τὴ σκηνὴ στενοχωρημένο καὶ βιαστικά - βιαστικά τὸν παίρνει ὁ λοχαγός, γιὰ νὰ τὸν πάῃ κάπου ἄλλοῦ ποὺ ἦταν ἀνάγκη.

Δὲν πέρασαν λίγα λεπτὰ καί, στὸ μέρος ἀκριβῶς ποὺ κοιμόταν ὁ στρατιώτης, πέφτει μιὰ βόμβα καὶ ἀνοίγει ἓνα τεράστιο λάκκο.

Ὁ στρατιώτης γλύτωσε ἀπὸ βέβαιο θάνατο. Γι' αὐτό, αὐτὸ τὸ γεγονός, τὸ θεώρησε ὡς εὐνοια Θεοῦ.

Αὐτό, ποὺ μερικοὶ θὰ τὸ θεωροῦσαν τυχαῖο γεγονός, ἦταν πράγματι μιὰ εὐνοια τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ τὸν σώσῃ.

Δυστυχῆματα πολλὰ συμβαίνουν στὸν κόσμο αὐτόν, καὶ ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἔχῃ μάτια γιὰ νὰ βλέπῃ τὰ μηνύματα ποὺ ἔρχονται ἀπὸ τὶς θλίψεις. Ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἔχῃ μέσα στήν καρδιά του τὸ φρόνημα, ὅτι πολλὲς φορὲς στὴ ζωὴ του οἱ θλίψεις ὀδηγοῦν σὲ καλὰ καὶ εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα.

Μόνο μὲ τὴν πίστι στὸ Θεὸ μποροῦμε νὰ ἀντιμετωπίσουμε τὶς θλίψεις

Γι' αὐτὸ σήμερα ἀπὸ τὸν ἀπόστολο διδασκόμεθα, ὅτι οἱ θλίψεις, ποὺ εἶνε πανανθρώπινος κλήρος, δὲν πρέπει νὰ στενοχωροῦν ὑπερβολικὰ τὸν ἄνθρωπο, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ πάντα τὴν πίστι του στὸ Θεό, γιὰ νὰ μπορῇ νὰ τὶς ἀντιμετωπίσῃ.

νικὴ καὶ ἀντιχριστιανικὴ. «Ὅποιος δὲ σηκώνει τὸ σταυρὸ του», εἶπε ὁ Κύριος, «καὶ δὲν ἀκολουθεῖ πίσω μου, δὲν εἶνε ἄξιος γιὰ μένα» (Ματθ. 10,37). Ἡ διάθεσι τῆς θυσίας καὶ τῆς αὐταπαρνήσεως ἔχει ἀτονήσῃ δυστυχῶς στὸν λεγόμενο χριστιανικὸ κόσμο. Λίγοι ἀκολουθοῦν τὸν Κύριο! Ἐὰν ὁ σταυρὸς εἶνε τὸ σύμβολο τῆς αὐταπαρνήσεως, τῆς ἀληθείας, τῆς ἀγνότητος, τῆς ἀγάπης καὶ συγχωρήσεως, ἐρωτῶ· ποῦ εἶνε σήμερα αὐτά; Ποῦ ἡ ἀγάπη στὸ Θεὸ καὶ τὸν πλησίον; Ποῦ ἡ εὐλικρίνεια στὶς σχέσεις τῶν λεγομένων χριστιανικῶν ἐθνῶν; Ποῦ ἡ καθαρότης τῶν ἡθῶν; Ποῦ ὁ πόθος μαρτυρίου; Ποῦ ἡ συμφωνία μεταξὺ θεωρίας καὶ πράξεως; Ποῦ ἡ συνέπεια στὴ ζωὴ; Ποῦ ἡ μίμησις τοῦ Χριστοῦ; Τείνουν νὰ ἐξαλειφθοῦν ἀπὸ τὴ ζωὴ μας τὰ ἴχνη τοῦ Ἐσταυρωμένου· δὲν φέρουμε «στίγματα» Χριστοῦ (Γαλ. 6,17). Τί ὠφελοῦν οἱ ἐκδηλώσεις θρησκευτικότητος; Ὅταν λείπῃ ἡ οὐσία, εἴμεθα «κύμβαλα ἀλαλάζοντα» (Α΄ Κορ. 13,1). Εἰς μάτην οἱ νηστεῖες, οἱ προσευχές, οἱ λιτανεῖες, οἱ ἑορτὲς καὶ πανηγύρεις, οἱ ἱεραποδημίαι καὶ τὰ προσκυνήματα, οἱ χρυσοὶ σταυροὶ στὸ στήθος. Ἀποστρεφόμενοι τὸ σταυρὸ ὡς θυσία, κινδυνεύουμε νὰ καταταχθοῦμε στὴν κατηγορία τῶν ψευδοχριστιανῶν, τοὺς ὁποίους θρηνοῦσε ὁ ἀπόστολος Παῦλος ὀνομάζοντάς τους «ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ», «ὧν τὸ τέλος ἀπώλεια» (Φιλιπ. 3,19). Ναί. Ἐχθροὶ τοῦ σταυροῦ, ἔστω καὶ ἂν ἀσπαζόμεθα τὸ σταυρὸ καὶ ἀναφέρουμε τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ. Ἐχθροὶ τοῦ σταυροῦ, ὅταν ἔνεκα ἀντιχριστιανικῆς διαγωγῆς γινώμεθα σκάνδαλο στοὺς γύρω καὶ αἰτία βλασφημίας μεταξὺ τῶν ἐθνῶν. Ἄν ἤμασταν ἀληθινὰ φίλοι τοῦ Ἐσταυρωμένου, τὸ εὐαγγέλιο θὰ εἴλκυε καὶ ἀλλόθρησκοι διψῶντας τὴν ἀλήθεια θὰ ἔσπευδον νὰ σβήσουν τὴ δίψα τους στὶς ἀστείρευτες πηγὲς ποὺ ἐκβλύζουν ἀπὸ τὶς πληγὲς τοῦ Ἐσταυρωμένου.

Ἦ ἔσταυρωμένε Λυτρωτά! Σὺ ἐβάστασες τὸ βαρὺ σταυρὸ σου μὲ χαρὰ πρὸς σωτηρίαν τοῦ κόσμου. Οἱ ἀρετὲς σου ἔλαμψαν καὶ ἔγινες τὸ αἰώνιο ὑπόδειγμα τῶν πιστῶν, γιὰ νὰ σηκώσουν κι αὐτοὶ τὸ δικό τους σταυρὸ μετέχοντας στὰ παθήματά σου. Σὲ παρακαλοῦμε· στάλαξε στὶς καρδιές μας τὸν ἅγιο ἔρωτα τῆς δόξης σου, τὸ ζῆλο τῆς οὐρανόου βασιλείας σου, τὸν πόθο τῆς

ἐξερχόμεθα πρὸς αὐτὸν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, τὸν ὄνειδισμὸν αὐτοῦ φέροντες» (Εβρ. 13,12-13). Σταυρὸς εἶνε οἱ διαβολὲς καὶ συκοφαντίες, ἡ ὁμολογία τῆς πίστεως, ἡ διακήρυξις τῆς ἀληθείας ἐμπρὸς στοὺς ἐχθροὺς τῆς, ἡ ἀποφυγὴ τῆς δελεαστικῆς ἁμαρτίας, ἡ ἐκκοπὴ τοῦ ἰδίου θελήματος, ἡ ὑπακοὴ στὸ θέλημα τοῦ Κυρίου ὅ,τι καὶ ἂν στοιχίζη αὐτό, ἡ θυσία τοῦ ἁμαρτωλοῦ ἐγὼ μας. Σταυρὸς, κατὰ τὴ διδασκαλία τῶν πατέρων, εἶνε κάθε ἀρετὴ. Σταυρὸς τέλος εἶνε νὰ χύσουμε τὸ αἷμα μας ἐν καιρῷ διωγμοῦ γιὰ τὴν πίστι μας.

Ἀμέτρητοι σταυροί. Ἄλλ' αὐτοί, ὅσο βαρεῖς καὶ ἂν φαίνονται, γίνονται ἐλαφροὶ ὅταν ὁ Χριστιανὸς ἀτενίζη καὶ ἀκολουθῇ τὸν Βασιλέα τοῦ πόνου. Ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ εἶνε ἡ βασιλικὴ ὁδός, πού ἀρχίζει ἀπὸ τὸ Γολγοθᾶ καὶ ὁδηγεῖ στὸν οὐρανό. Οὐδεὶς ἀπαλλάσσεται τῆς ὑποχρέωσης· χωρὶς σταυρὸ δὲν ὑπάρχει σωτηρία. **«Διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ»** (Πράξ. 14,22).

Γι' αὐτὸ ὁ σταυρὸς ἦταν ἀγαπητὸς στοὺς ἀγίους καὶ τοὺς μάρτυρας. Ὅλη ἡ ζωὴ τους ἦταν σταυρὸς, μία συνεχῆς θυσία· ἀλλ' ὅταν ἔφθανε ἡ ὥρα τοῦ μαρτυρίου, ὡ πόσο ἡ καρδιά τους ἐδονεῖτο! Γιὰ τὸν ἀπόστολο Ἀνδρέα λέγεται ὅτι, ὅταν εἶδε τὸ σταυρό, στὸν ὁποῖο ἐπρόκειτο νὰ σταυρωθῇ χιαστί, ἐξέσπασε σὲ δοξολογία. «Γλυκύτατε σταυρέ», φώναξε, «πού τόσο καιρὸ σὲ ποθοῦσα καὶ πού ἔχεις ἐτοιμασθῆ γιὰ τὴν ψυχὴ πού σὲ ζητεῖ!». Καὶ ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός, ὅταν εἶδε τὴν ἀγχόνη, εὐχαρίστησε, γιατί εἰσακούσθηκε ἡ προσευχὴ του «Χριστέ μου, ἀξίωσέ με νὰ χύσω τὸ αἷμα μου γιὰ σένα, ὅπως ἐσὺ ἔχυσες τὸ αἷμα σου γιὰ μένα».

Οἱ ἅγιοι ἀγαποῦσαν τὸ σταυρὸ

Ἀλλὰ σήμερα ὁ σταυρὸς ὡς θυσία τοῦ ἁμαρτωλοῦ ἐγὼ μας δὲν εἶνε εὐχάριστος. Ζοῦμε σὲ ἐποχὴ ἐγωισμοῦ, φιλαυτίας, ἰδιοτελείας, εὐδαιμονισμοῦ, αἰσθησιασμοῦ· ἡ ἀπολαυστικὴ ζωὴ ἔγινε σκοπός. Ἀπὸ στόματα καὶ χριστιανῶν ἀκόμη, πού θέλουν νὰ συμβιβάσουν τὰ ἀσυμβίβαστα, ἀκούγεται· Ὅχι σταυρὸς! Οἱ ἄνθρωποι θέλουν ζωὴ πού νὰ μὴ στοιχίζη. Ἀλλὰ ζωὴ χωρὶς σταυρὸ εἶνε ζωὴ ἐξωχριστιαν-

Γιατὶ εἶνε γεγονός, ἀδελφοί μου, ὅτι ὁ Θεὸς μέσα ἀπὸ τὸ πικρὸ βγάξει γλυκύ, καὶ μέσα ἀπὸ τὴν κοπριὰ βγαίνει τριαντάφυλλο, καὶ μέσα ἀπὸ τὰ θλιβερὰ γεγονότα τῆς ζωῆς μας βγαίνουν διάφορα εὐφρόσυνα καὶ εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα.

“Ὅσοι ἀπὸ σᾶς εἶστε πονεμένοι, ὅσοι ἀπὸ σᾶς ἔχετε στενοχώρια καὶ θλίψι, σᾶς συνιστῶ νὰ διαβάσετε τὴν ἀγία Γραφή.

Βάλτε φωτιὰ σ' αὐτέσ τῖς ἐφημερίδες πού κρατᾶτε καὶ ξεκοκκαλίζετε.

Σὰν τὸ λαίμαργο πού παίρνει τὸ ψάρι καὶ τὸ ξεκοκκαλίζει, ἔτσι διαβάζουν καὶ τῖς ἐφημερίδες καὶ τὰ περιοδικὰ, πού δὲν γράφουν τίποτε τὸ ἀξιόλογο καὶ εἶνε γεμάτα ἄχυρα, γεμάτα ἀπὸ αἰσχρὰ καὶ ἀκατονόμαστα πράγματα. Χάνουν τὸν καιρὸ τους οἱ ἄνθρωποι, χάνουν καὶ μία καὶ δύο ὥρες γι' αὐτὰ. Τεντώνουν τ' αὐτάκι τους στὰ ραδιόφωνα γιὰ ν' ἀκούσουν τὰ φέματα καὶ τῖς ἀνοησίες τοῦ κόσμου.

Ἄνθρωπε, σχίσ' τα αὐτὰ ὅλα. Ἔβγα ἔξω σήμερα, πού εἶνε Κυριακὴ, καὶ πήγαινε στὴν ἐκκλησία. Πάρε στὸ χέρι σου τὸ Εὐαγγέλιο. Ἄνοιξε τὴν ἀγία Γραφή, γιὰ νὰ διαβάσης ἕνα διήγημα. Ἄμα τὸ διαβάσης μία, δύο, τρεῖς φορές, ὅσο λυπημένος καὶ νὰ ᾿σαι, ὅσο στενοχωρημένος καὶ νὰ ᾿σαι θὰ αἰσθανθῆς μέσα σου μιὰ δροσιά, σὰν τὴ δροσιὰ πού πνέει τὸν Ἰούλιο μῆνα καὶ σὲ δροσίζει. Θὰ αἰσθανθῆς ἕνα βάλσαμο στὴν καρδιά.

Δὲν μπορεῖ τίποτε ἄλλο νὰ σὲ παρηγορήσῃ παρὰ μόνο ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ.

Ποιό εἶνε τὸ διήγημα αὐτό;

Εἶνε ὁ **Ἰώβ**. Γιὰ διαβάστε τον.

Τί συνέβη στὸν Ἰώβ; Σὲ μιὰ μέρα ὅλη ἡ περιουσία του καταστράφηκε. Τὸ σπίτι του ἔγινε σεισμὸς καὶ γκρεμίστηκε. Ὅλα τὰ παιδιὰ του σκοτωθήκανε κάτω ἀπὸ τὰ ἐρείπια τοῦ σπιτιοῦ του. Αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐλέπτρωσε, γέμισε σπυριά. Πῆρε ἕνα κεραμίδι καὶ ἔξυνε τῖς πληγές του. Ὅλη νύχτα δὲν μπορούσε νὰ κοιμηθῆ, ἦταν ἄγρυπνος. Στῖς κοπριές ἐπάνω κοιμόταν. Οἱ τρεῖς φίλοι, πού ἦρθαν ἀπὸ μακριὰ γιὰ νὰ τὸν παρηγορήσουν, δὲν τὸν παρηγόρησαν, ἀλλὰ περισσότερο τὸν πίκραναν. Καὶ ἡ γυναίκα του πού ἦταν κοντὰ του τόσα χρόνια, ἡ γυναίκα του πού

ήταν σύντροφός του, ή γυναίκα του που την είχε ανάγκη για να τον παρηγορήσει, όταν τον είδε σ' αυτά τα χάλια, του είπε· Τί κάθεται και ζής, αυτοκτόνησε για να γλυτώσης.

Και αυτός, σ' αυτή τη μεγάλη θλίψη, που ούτε παιδιά είχε, ούτε περιουσία είχε, ούτε φίλους είχε, μόνο καθόταν δυο χιλιόμετρα μακριά από την πόλι, επάνω στην κοπριά και μ' ένα κεραμίδι έξιχνε τις πληγές του, αυτός σ' αυτή την κορύφωση της θλίψης της μεγάλης, έρημος κ' εγκαταλελειμμένος, είπε· Γυναίκα, έμεινες σαν μιὰ άμυαλη γυναίκα. Όλα τὰ καλὰ ἀπὸ τὸ Θεὸ τὰ δεχθήκαμε, τὸ κακὸ δὲν θὰ τὸ δεχθοῦμε; Έγρονάτισε και εἶπε ἕνα λόγο, και ὁ λόγος του ἀκούγεται κάθε φορά που γίνεται θεία λειτουργία, κάθε φορά που ὁ ἱερεὺς τελεῖ τὸ θεῖο μυστήριο.

Περάσανε 3.000 χρόνια, ἀδελφοί μου, και τὰ λόγια αὐτὰ που εἶπε ὁ Ἰωβ ἐπάνω στην κοπριά, εγκαταλελειμμένος και ἔρημος και δυστυχισμένος, τὰ λόγια που εἶπε, μείνανε μέσα στην θεία λειτουργία και θὰ τ' ἀκούσετε σὲ λίγο. Ἄλλὰ ποιὸς ἔχει αὐτιά για να τ' ἀκούσει; Ἄλλος χασμουριέται, ἄλλος βγάζει τὸ ρολόι του, ἄλλος λέει πότε να τελειώσει ἡ λειτουργία. Ἄλλὰ τὰ λόγια αὐτὰ εἶνε χρυσᾶ. Θὰ τ' ἀκούσετε σὲ λίγο στη θεία λειτουργία. Δὲν ὑπάρχει ζυγαριὰ για να ζυγίσουμε τὰ λόγια που εἶπε ὁ Ἰωβ, που εἶνε μιὰ παρηγοριά, που εἶνε τὸ φάρμακο κάθε δυστυχισμένου ἀνθρώπου.

Εἶπε ὁ Ἰωβ· **«Εἶ τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον ἀπὸ τοῦ νῦν και ἔως τοῦ αἰῶνος»** (Ἰωβ 1,21). ἄς εἶνε εὐλογημένο, ἄς εἶνε δοξασμένο τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ.

Αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ Ἰωβ να λέμε κ' ἐμεῖς στη χαρὰ μας και στη λύπη μας, στην ἀσθένεια και στην ὑγεία μας, στὸ θάνατο, στην πτώχεια μας, και σὲ ὅποιαδήποτε δυσκολία μας, σὲ ὅποιαδήποτε στιγμή, ὅπουδήποτε και να βρεθοῦμε. Και ὅταν ἀκόμα τὸ μαῦρο πουλί, ὁ χάρος, φτερουγίζει ἐπάνω στὸ σπίτι μας για να μᾶς πάρη ἀγαπητούς μας ἀνθρώπους· και ὅταν ἀκόμα χτυποῦνε τὰ μαῦρα σήμαντρα, και ὅταν πλησιάζη τὸ τέλος τοῦ κόσμου, και ὅταν σείεται ἡ γῆ και τὰ πάντα σείωνται στὸν κόσμο τοῦτο, μὴ φοβᾶσαι. Δὲν εἶσαι μόνος. Ὑπάρχει Θεός, ὑπάρχει Πατέρας, ὑπάρχει ἡ ἀγία Τριάδα. Ὑπάρχει Θεὸς που φροντίζει. Ἄς

οὔτε και ὅλοι μαζί οἱ ἀνθρωποι και οἱ ἄγγελοι δὲν μπορούσαν να τὸ σηκώσουν. Ἦταν ἕνα βουνὸ ἐπάνω στὸ στήθος τῆς ἀνθρωπότητας. Κάτω ἀπὸ τὸ βάρος αὐτὸ ἀναστενάζαν οἱ γενεές τῶν αἰώνων. Ἀπόπειρες ἀνθρώπων να τὸ ἀποσείσουν ἀπέτυχαν· ἔμενε ἀκίνητο. Ποιὸ εἶνε αὐτὸ τὸ βουνό; Οἱ ἁμαρτίες μας. Οἱ ἁμαρτίες μου και οἱ ἁμαρτίες σας, οἱ ἁμαρτίες ὅλου τοῦ κόσμου ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι συντελείας τῶν αἰώνων. Ἐκεῖνος που ἀφαίρεσε τὸ φορτίο αὐτὸ εἶνε ὁ Ἰησοῦς. **«Αὐτός»,** κατὰ τὸν προφήτη Ἡσαΐα, **«τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβε και τὰς νόσους ἐβάστασε»** (Ματθ. 8,17· πρβλ. Ἠσ. 53,4). Αὐτός, κατὰ τὸν Ἰωάννη τὸν Πρόδρομο, εἶνε **«ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου»** (Ἰω. 1,29).

Χωρὶς τὸ σταυρὸ τοῦ Χριστοῦ σωτηρία δὲν θὰ ὑπῆρχε. Χωρὶς τὸ σταυρὸ οὔτε τὴν παραμικρὴ ἁμαρτία δὲν μπορεῖ ὁ ἀνθρωπος να ξεοφλήση. Ὁ σταυρός, ἡ πίστι στη σταυρικὴ θυσία τοῦ Χριστοῦ, εἶνε ὁ μοχλὸς που σηκώνει τὸ βάρος τῆς ἁμαρτίας, ὅσο μεγάλο κι ἂν εἶνε, κι ὁ ἀνθρωπος ἐλευθερώνεται και ἀναπνέει τὸν ζωογόνο ἀέρα τῆς ἐν Χριστῷ ἐλευθερίας.

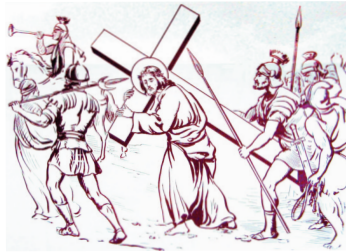
Κ' ἐμεῖς, μιμηταὶ τοῦ Χριστοῦ, καλούμεθα να βαστάσουμε τὸ δικὸ μας σταυρὸ

Ὁ Ἰησοῦς ἐβάστασε τὸ σταυρὸ του. Ἄλλὰ κ' ἐμεῖς, μιμηταὶ τοῦ Χριστοῦ, καλούμεθα να βαστάσουμε τὸ δικὸ μας σταυρὸ. Πλῆθος σταυροὶ ἀκολουθοῦν τὸ σταυρὸ τοῦ Κυρίου· σηματίζουν δάσος, ὅπως ἐκεῖνο που ἀντικρύζει κανεὶς σ' ἕνα χριστιανικὸ νεκροταφεῖο!

Ἀναρίθμητη ποικιλία σταυρῶν. Σταυρὸς εἶνε οἱ πόνοι που προξενοῦν στὸ σῶμα οἱ ἀσθένειες. Σταυρὸς ἀκόμη βαρύτερος εἶνε οἱ πόνοι που προξενεῖ στην ψυχὴ τὸ ἠθικὸ κακὸ. Σταυρὸς για τὸν πιστὸ εἶνε οἱ εἰρωνεῖες, οἱ χλευασμοί, οἱ ἐμπαιγμοί. Ὅπως ὁ Χριστὸς ἔπαθε **«ἔξω»** τῆς πόλεως τῶν Ἱεροσολύμων, ἔτσι κ' ἐμεῖς, στη γενεά μας, να σηκώσουμε τὸν ὄνειδισμό τοῦ Χριστοῦ. **«Τοῖνον**

Θὰ εἶνε ἴσως γνωστὸ σὲ ὅλους, ἀγαπητοί μου, ὅτι ἡ σταύρωσις τὴν ἐποχὴ τοῦ Χριστοῦ ἦταν ἡ πιὸ φρικτὴ καὶ ἀτιμωτικὴ ποινὴ. Ὁ κατάδικος σήκωνε ὁ ἴδιος τὸ σταυρὸ του καὶ τὸν ἔφερνε στὸν τόπο τῆς ἐκτελέσεως. Ἔτσι καὶ ὁ κατάδικος Ἰησοῦς βαστάζει τὸ σταυρὸ καὶ τὸν φέρει στὸν Κρανίου τόπον,

λόφο ἔξω ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ. Ὅπως ὁ Ἰσαὰκ ὁ υἱὸς τοῦ Ἀβραάμ, ποὺ ἦταν τύπος τοῦ Χριστοῦ, ἀνεβαίνοντας στὸ λόφο Μορία, ὅπου θὰ θυσιαζόταν, φορτώθηκε τὰ ξύλα γιὰ τὴ θυσία, ἔτσι καὶ ὁ Χριστὸς ἀνεβαίνοντας στὸν ἄλλο λόφο, τὸ Γολγοθᾶ, βάστασε ὁ ἴδιος τὸ ξύλο ὅπου θὰ προσέφερε τὴ θυσία γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ κόσμου.

Ὁ Ἰησοῦς βαστάζει τὸ σταυρὸ! Πόσο συγκινεῖται κανεὶς ὅταν σκεφθῆ ποιὸς εἶνε αὐτός! Ἐνῶ στρατιῶτες βάνουσι, ὄχλος ἀχάριστος καὶ ἀνάξιοι ἡγέται τοῦ Ἰσραὴλ τὸν περιπαίζουσι, ἄγγελοι κατάπληκτοι παρακολουθοῦν· ἂν εἶχαν ἄνωθεν προσταγή, θὰ ἐπάτασσαν μὲ ῥομφαία πύρινη τούτη τὴν ἀγέλη.

Ὁ Ἰησοῦς βαστάζει τὸ σταυρὸ! Οἱ ὠμοὶ του κάμπτονται ἀπὸ τὸ βάρος, τὰ γόνατα λυγίζουσι, οἱ φυσικὲς δυνάμεις τὸν ἐγκαταλείπουσι. Ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἀποσπάσματος, φοβούμενος μήπως ἐκπνεύσῃ καὶ δὲν ἐκτελεσθῆ ἡ ποινὴ, ἀγγαρεύει ἕνα περαστικό, τὸν Σίμωνα τὸν Κυρηναῖο, νὰ βαστάσῃ τὸ σταυρὸ. Εἶνε, λοιπόν, τόσο βαρὺς ὁ σταυρὸς τοῦ Κυρίου;

Δύο εἰδῶν ἦταν τὰ βάρη τοῦ σταυροῦ. Τὸ ἕνα εἶνε αὐτὸ ποὺ φαίνεται, τὸ ἄλλο εἶνε τὸ ἀόρατο. Αὐτὸ ποὺ φαίνεται εἶνε τὸ ξύλο, ποὺ κατὰ τὴν παράδοσι ἦταν ἀπὸ πεῦκο, κέδρο καὶ κυπαρίσσι. Αὐτό, πάνω στὸ ταλαιπωρημένο σῶμα τοῦ Κυρίου, βαρύνει πολὺ. Ἄλλ' ἐκεῖνο ποὺ βαρύνει ἀσυγκρίτως περισσότερο εἶνε τὸ ἀόρατο βάρος. Διότι πόνους καὶ μαρτύρια, φρικτότερα ἀκόμη καὶ ἀπὸ αὐτὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὑπέφεραν καὶ πολλοὶ μάρτυρες· ἀλλὰ ψυχικὸ πόνος σὰν τοῦ Ἰησοῦ δὲν ὑπέφερε κανεὶς ποτε στὸν κόσμον. Τὸ βάρος, ποὺ ἐκλήθη νὰ σηκώσῃ, οὔτε προφήτης οὔτε ἅγιος οὔτε ἄγγελος καὶ ἀρχάγγελος, ἀλλ'

τὸν εὐλογοῦμεν λοιπόν. Ἄς εἶνε τὸ ὄνομά του εὐλογημένο, τρισευλογημένο, αἰωνίως εὐλογημένο, εἰς αἰῶνας αἰώνων· ἀμήν.

«Ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔχετε· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον» (Ἰω. 16,33) (*).

Τὸ χωρίο αὐτό, εὐσεβὲς ἐκκλησίασμα, εἶνε παρμένο ἀπὸ τὸ πρῶτο εὐαγγέλιον ποὺ ἀκούσατε σήμερον. Εἶνε οἱ ἀποχαιριστήριες λέξεις ποὺ εἶπε ὁ Κύριος ὅταν τελείωσε ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος. Ὁ τόνος τῆς φωνῆς του εἶνε μελαγχολικός·

Ἔστερα ἀπὸ ἔμένα «θὰ δοκιμάσετε πολλὰς θλίψεις στὸν κόσμον αὐτόν· ἀλλὰ μὴ φοβᾶστε, ἐγὼ ἐνίκησα τὸν κόσμον» (Ἰω. 16,33).

Πράγματι, ἂν κάποιος ἀπὸ τὰ ἑκατομμύρια καὶ δισεκατομμύρια τῶν ἀνθρώπων, ποὺ ἔζησαν καὶ ζοῦν στὸν πλανήτη αὐτόν, πόνεσε πολὺ καὶ μπορῆ νὰ ὀνομασθῆ ἄνθρωπος τοῦ πόνου καὶ τῶν θλίψεων, εἶνε ὁ Υἱὸς τῆς Παρθένου, εἶνε ὁ ἐσταυρωμένος μας Κύριος. «Ἀλλὰ», λέει, **«θαρσεῖτε, ἐγὼ ἐνίκησα τὸν κόσμον».**

Ἡ ζωὴ τοῦ Θεανθρώπου, ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ γεννήθηκε ὡς ἄνθρωπος στὸν κόσμον μέχρι τὴ στιγμή ποὺ εἶπε τὸ **«Τετέλεσται»** στὸ σταυρὸ, ἦταν ζυμωμένη μὲ τὸ δάκρυ, μὲ τὸν πόνον, μὲ τὴ θλίψιν.

Ρίξτε ἕνα βλέμμα στὸν Ἐσταυρωμένο

Ρίξτε, ἀγαπητοί μου, ἕνα βλέμμα στὸν Ἐσταυρωμένο. Ὅταν ἦρθε στὸν κόσμον, δὲν ὑπῆρχε τόπος γιὰ νὰ γεννηθῆ. Σ' ἕνα βρωμερὸ καὶ ἀκάθαρτο σπήλαιον, μέσα στὴ φάτνη τῶν ἀλόγων τὸν τοποθέτησε ἡ ἁγία του Μητέρα. Νήπιο τὸν κατεδίωξε ὁ Ἡρώδης καὶ ἔφυγε πρόσφυγας στὴν Αἴγυπτον.

Ἔζησε ὡς ὁ πτωχότερος τῶν ἀνθρώπων. Περιφρονεῖτο ἀπὸ

(*). Ἀπόσπασμα ὁμιλίας ποὺ ἔγινε στὸν ἱ. ναὸ Ἁγ. Παντελεήμονος Φλωρίνης τὸ βράδυ τῆς Μ. Πέμπτης 22-4-1976.

τις ανώτερες τάξεις της κοινωνίας. Ήθεωρείτο ως «**υἱὸς τοῦ τέκτονος**» (Ματθ. 13,55), ὁ «**γράμματα μὴ μεμαθηκώς**» (ΐω. 7,15). Ὑβρίσθη, διεβλήθη, ἐσυκοφαντήθη ὅσο κανέννας ἄνθρωπος στὸν κόσμο.

Αὐτός, ποὺ ἦτο ἀμόλυντος καὶ εἶπε «**Τίς ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας;**» (ΐω. 8,46), ὠνομάσθη «**φίλος τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν**» (Ματθ. 11,19. Λουκ. 7,34).

Αὐτός, ποὺ ἀγάπησε τὸν λαὸ ὅσον οὐδεὶς ἄλλος καὶ ἀγκάλιασε τοὺς πονεμένους καὶ περιφρονημένους καὶ «**πεφορτισμένους**» (Ματθ. 11,28), ὠνομάσθη λαοπλάνος, δημεγέρτης, δημαγωγός, ἀπατεῶν, ἀγύρτης (πρβλ. Ματθ. 27,63).

Αὐτός, ποὺ ἦτο Βασιλεὺς τῶν ἀγγέλων καὶ ἀρχαγγέλων, ὠνομάσθη ἀπὸ τὰ Ἰουδαϊκὰ καθάρματα, τοὺς γραμματεῖς καὶ φαρισαίους, «**Θεέ μου, συχώρεσέ μου- «σατανᾶς» καὶ «Βεελζεβούλ»** (βλ. Ματθ. 10,25· 12,24-27. Μᾶρκ. 3,22,23,26. Λουκ. 11,15-19).

Αὐτός, ποὺ ἡ διάνοια του ἦτο ἥλιος ποὺ φωτίζει τὸν κόσμο, ὠνομάσθη ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς του τρελλός (βλ. Μᾶρκ. 3,21).

Κανέννας ἄνθρωπος δὲν ἐσυκοφαντήθη καὶ διεβλήθη ὅσον ὁ Χριστός. Μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε ποιὰ θλίψι δοκίμαζε ὁ Χριστὸς ὅταν ἄκουε τὰ ψεύδη, τὶς διαβολές, τὶς συκοφαντίες, τὶς διαστρεβλώσεις ἐκ μέρους τῶν ἐχθρῶν του;

Δὲν ἦταν ὅμως μόνο αὐτὲς οἱ θλίψεις ποὺ ἐδοκίμασε ὁ Χριστός· ὑπῆρχαν καὶ χειρότερες, καὶ αὐτὲς προέρχονται ἀπὸ τὸν κύκλο τῶν μαθητῶν του. Ὡ οἱ μαθηταὶ του! Δὲν τὸν καταλάβαν καθόλου. Ἄλλα ἔλεγε ὁ Χριστὸς καὶ ἄλλα αὐτοὶ ἐννοοῦσαν. Ὁ νοῦς τους χαμηλός, ἡ σκέψι τους εὐτελής, τὰ αἰτήματά τους γήινα. Γι' αὐτὸ ὁ Χριστὸς τοὺς εἶπε· «**Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε**» (Ματθ. 20,22. Μᾶρκ. 10,38).

Ὁ ἕνας τὸν πούλησε γιὰ 30 ἀργύρια. Ὁ ἄλλος, ὁ πιὸ φλογερός, ὁ Πέτρος, τὸν ἀρνήθηκε μπροστὰ σὲ μιὰ ὑπηρέτρια μὲ ὄρκο «**Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον**» (Ματθ. 26,74. Μᾶρκ. 14,71,68. βλ. & Λουκ. 22,60). Ὅλοι ἔφυγαν σὰν λαγοὶ καὶ ἐκρύβησαν καὶ ἔμεινε μόνος – μονώτατος ἐπάνω στὸ βράχο τοῦ Γολγοθᾶ ὁ Υἱὸς τῆς Παρθένου. «**Ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔξετε· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον**».

Ὁ Χριστὸς ἔπαθε γιὰ μᾶς

Ὁ Χριστὸς ἔπαθε, ὄχι ἐξ ἰδίων ἁμαρτημάτων, ὄχι ἐξ ἰδίων ἐγκλημάτων. Τὸ ὠμολόγησε ὁ ἐκπρόσωπος τῆς δικαιοσύνης τῆς Ρώμης, ὁ Πιλᾶτος, ὅτι εἶνε ἀθῶος, «**οὐδὲν εὕρισκει αἷτιον**» καὶ «**οὐδὲν ἄτοπον ἔπραξε**» (πρβλ. ΐω. 18,38· 19,4,6. πρβλ. Πράξ. 13,28· Λουκ. 23,41). Ἐπαθε γιὰ τὰ δικά μας ἁμαρτήματα.

Ὅκτῳ αἰῶνες νωρίτερα εἶπε ὁ Ἡσαΐας· «**Οὗτος τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν φέρει καὶ περὶ ἡμῶν ὀδυνᾶται, καὶ ἡμεῖς ἐλογισάμεθα αὐτὸν εἶναι ἐν πόνῳ καὶ ἐν πληγῇ ὑπὸ Θεοῦ καὶ ἐν κακώσει**» (Ἡσ. 53,4).

Ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος, ὅταν ἔδειξε τὸ Χριστό, εἶπε· Οὗτος ἐστὶν «**ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου**» (ΐω. 1,29,36).

Ἐπαθε γιὰ μᾶς ὁ Χριστός. Προσέφερε τὸ τίμιό του αἷμα στὸ Γολγοθᾶ ὡς «**λύτρον**» τῆς ἀνθρωπότητος (Ματθ. 20,28. Μᾶρκ. 10,45).

Ἡ θυσία του εἶνε μοναδική, ἀγγίζει τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ. Γιατί σᾶς φαίνεται παράξενο, ἀδελφοί μου, ὅταν κ' ἐμεῖς ὑποφέρουμε; Ὁ κόσμος ἔβαλε φωτιὰ στὸ χλωρὸ ξύλο, ὅπως εἶπε ὁ ἴδιος, ποὺ δύσκολα καίγεται· τί περιμένουμε νὰ κάνη ἐμᾶς, ποὺ εἴμαστε ξερὰ κλαδιὰ καὶ «**δέντρα ἄκαρπα**»; ποὺ δὲν ἔχουμε ζωτικότητα καὶ καιγόμαστε ἀμέσως; «**Εἰ ἐν τῷ ὑγρῷ ξύλῳ ταῦτα ποιοῦσιν, ἐν τῷ ξηρῷ τί γένηται;**» (Λουκ. 23,31. Ἰούδ. 12). Ὁ κόσμος ποὺ ἔκαψε τὸ χλωρὸ θὰ κάψη καὶ τὰ ξηρὰ κλαδιὰ, θὰ κάψη τοὺς ἁμαρτωλοὺς.

Ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ καὶ ὁ σταυρὸς μας(**)

«**Καὶ βαστάζων τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον κρανίου τόπον, ὃς λέγεται ἑβραϊστὶ Γολγοθᾶ**» (ΐω. 19,17)

(**) Γραπτὴ ὁμιλία γιὰ τὴ Μεγάλη Παρασκευὴ τοῦ ἔτους 1963.

